

VERÖFFENTLICHUNGEN
DER ALEXANDER KOHUT-GEDÄCHTNISSTIFTUNG

FAKSIMILE-AUSGABE

des

MISCHNACODEX KAUFMANN
A 50

mit Genehmigung

der Ungarischen Akademie der Wissenschaften in Budapest

besorgt von

D. Dr. GEORG BEER

Professor der Theologie an der Universität Heidelberg

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשע"א

המשנה

על פי כתב יד קופמן

נדפס ברשות הספרייה בבודפשט

במהדורה בת 115 עותקים

למכירה בישראל

נדפס בירושלים, תשכ"ח

VORWORT

Die Herausgabe der in Fachkreisen als Codex Kaufmann bekannten und jetzt der Ungarischen Akademie der Wissenschaften in Budapest gehörenden prächtigen Mischna-Handschrift bedarf keiner besonderen Rechtfertigung. Bildet doch der Codex für die Herstellung eines korrekten Mischnatextes, um den christliche und jüdische Gelehrsamkeit in der Gegenwart sich gleich sehr bemüht, neben dem von W. H. Lowe*) abgedruckten Cambridger Mischna-Codex und dem von H. L. Strack**) herausgegebenen Münchener Talmud-Codex ein wichtiges Hilfsmittel***). Ihren besonderen Vorzug besitzt die Budapester Mischna-Handschrift darin, daß sie alle Traktate enthält und vollständig vokalisiert darbietet.

Durch die mit Genehmigung der Ungarischen Akademie in Faksimile-Lichtdruck seitens der Firma Albert Frisch in Berlin W35, Lützowstr. 64-66, erfolgende Vervielfältigung des Codex soll seine größere Benützung in seinem jetzigen Zustand zugänglich gemacht werden. Sodann hoffen Herausgeber und Verleger mit ihrem Unternehmen der Erforschung des gesprochenen Hebräisch und seiner Vokalisationsart einen nicht unwesentlichen Dienst zu erweisen. Zugleich vermag die künstlerische Reproduktion dem Liebhaber wertvoller hebräischer Handschriften das Original zu ersetzen.

Für die, die Bedeutung und Geschichte der Handschrift betreffenden Fragen ist eine besondere Veröffentlichung vorbehalten, die auch in einem anderen Buchformat als die vorliegende Reproduktion der Handschrift erscheinen soll.

Für die Titeltöpfe, die Kapitel- und Paragraphenzählung ist die jetzt übliche Benennung bzw. Zählung auf den weißen, nicht zur Handschrift gehörenden Kopf- und Seitenrändern zwecks leichteren Gebrauches der Handschrift gewählt. Am unteren Rande ist eine neue Seitenzählung angebracht, die bei Bērakot anfängt und mit 'Uksin endet, während die Blattzählung der Handschrift umgekehrt läuft.

*) Cod. Addington 470 (II). The Mishna on which the Palestinian Talmud resta. Cambridge 1883.

**) Talmud Babylonicum Codicis Hebr. Monacensis 95. Leiden Sijthoff 1912.

***) Siehe S. Krauss, Monatschrift für Geschichte und Wissenschaft des Judentums, 51. Jahrgang, 1907, S. 54-66, 149-163. 323-333. 445-461.

Ursprünglich war geplant, daß die Handschrift als eine Sonderpublikation der Straßburger Wissenschaftlichen Gesellschaft in Heidelberg erscheinen sollte. Die erhebliche Kosten verursachende Reproduktion der Handschrift wurde aber nur dadurch ermöglicht, daß Herr Dr. G. A. Kohut in New-York eine größere Summe aus den Mitteln der Alexander Kohut-Gedächtnisstiftung bereitwilligst zur Verfügung stellte, wofür ihm hiermit der gebührende öffentliche Dank ausgesprochen wird. Infolgedessen erscheint jetzt die Handschrift als eine der Veröffentlichungen der um die semitische Kultur- und Sprachwissenschaft verdienten eben genannten Stiftung. Gleichzeitig ging der Verlag an die Firma M. Nijhoff-Haag über.

Zu danken habe ich weiter die angenehme Pflicht der Ungarischen Akademie für die Druckerlaubnis, sowie der Heidelberger Universitätsbibliothek und der Berliner Staatsbibliothek für bereitwilliges Entgegenkommen bei mannigfacher Inanspruchnahme durch mich.

70-5291

Reg
-
EM
497
1967
V.1
C.3

Alcira ndvo de. Vercho

מטעות טמא סדר

אנגלי
ב' ה'
ג' ה'
ד' ה'
ה' ה'
ו' ה'
ז' ה'
ח' ה'
ט' ה'
י' ה'
יא' ה'
יב' ה'
יג' ה'
יד' ה'
טו' ה'
טז' ה'
יז' ה'
יח' ה'
יט' ה'
כ' ה'

מאמת קורין את שמע בעת
 משעה שחכה נים נכנסים לאכל
 בתרומתן עד סוף האשמורת
 הראשונה ובר אלוהו וחב או
 עת חיות רבן גמליאל או ער
 שיעלה עמוד השחר ב
 מעשה שבאו בני מבית המטות
 אמרו לנלא קדינו את שמע אמר
 להם אם לא עלה עמוד השחר
 מתוך אתם ליקרות ג
 ולא ובלבד אלוה כל שאמרו חכם
 עד חיות מצותן עד שיעלה
 עמוד השחר ה הקטר
 חלבים ואזרים ואכילת פתוחם
 מצותן עד שיעלה עמוד השחר
 כל המאכלים ליום אחד
 מצותן עד שיעלה עמוד השחר
 אם כן למה אמר חכם עד
 חיות אלא להרחיק את האדם
 מן העבירה ו מאמת קורין
 ג שמע בשחרים משיבחה בין
 תכלית לבן ו אלע אוכבין תכלית
 לכתן עד הנוח החמה ו יהושע

אוב עד שלש שעות שכן חזק בני
 מלבין לעמוד בשלוש שעות הקורא
 מכן ואילך לא הפסיד באדם שהוא
 קורא בתורה ו בית שמי או
 בערב יטו ויקרו ובקדו ועמדו שג
 בשכב ובקומך בית הלל אוכל את
 קורין כדרכן שג ולכתב ברוך אם
 כן למה נאמר בשכב ובקומך אלא
 בשעה שדרך שבני אדם שוכבים
 ובשעה שדרך שבני אדם עומדים
 ו אמר טרפון אמר היתב באבוח
 והטיות לקרות כדברי בית שמי ו
 וסבתי בלעמי מפני הלסטות אמרו
 לו כדרי היתב לחם בעינמך שיענה
 על דברי בית הלל ג בשחר
 מברך שמים לפניך ואחת לאחריה
 בערב מברך שמים לפניך ושמים לאחריה
 אחת ארובה ואחת קצרה מקום שאמר
 לה אריך אינו רשמי לקצר לקצר אינו
 רשמי לה אריך לחתום אינו רשמי שלא
 לחתום שלא לחתום אינו רשמי לחתום
 גא מוצרין ויציאת מצות
 בלילות אמר אלעזר בן עזריה ה יאמר

והזימון חייבין ג נשים ועמים
 וקטנים פטורים מקריית שמעון
 התפילין חייבין בספילה ובמחנה
 ובדבר המזון ג בעל קרי מהרה
 בכו ואינו מברך לא לפני ולא לאחר
 ועל המזון מברך לאחר ואינו מברך
 לפני ויהיה אום מברך לפניו ולי
 האחרים ה היה עומד בתפילה
 וזכר שהוא בעל קרי לא יפסיק אלא
 קצת ויד לבול אם יכול לעלות
 ולהתכסות ולקראות עד שלא יגז
 החמה ועלה ויתכסה ויקרא ואם לאו
 תכסה במים ויקרא אבל לא תכסה
 אבל לא במים הרעים ולא במי המטה
 עד שיהיה לתוכן מים כמה יחזיק
 מן היטוא ארבע אמות ו ג
 שראו קרי והיה שפילה שבתוך
 המטות שראו את נדה צריבין טבילה
 ו יהודה פטור פו הלב ו
 תפילת השחר עד חצות ו יהודה אום
 עד ארבע שעות תפילת המנחה עד
 קצת ו יהודה אום עד פלג המטה
 תפילת הערב אין לה קצת ושלושים

הראשון שמתה אשתי אמרו לו
 לא לזנותו שאכל אסור מלחון
 אם להם איני כשאר כל האדם
 אפסנים אני ה וכשמת טבי עבד
 קבל עליו תכומים אמרו לו לא
 ימדת שואן מקבלין תכומין
 על העבדים אם להם אין טבי עבד
 כשאר כל העבדים בשדה היה ט
 חתן אם חייב לקרות את שמע
 בלילה הראשון קרא שמו וכו'
 אום לא כל הדינה לטול את השם
 יטול פו ג הלב ט
 מי שמתו מוטל לפטור מקריית
 שמע ומן התפילין מי שאי המטה
 מולבטין ומולבט מולבטין את
 שלפי המטה ואת של אחר המטה
 את שלפי המטה צורך בזה פטורין
 ואת שואן למטה צריך בזה חייבין
 אלו ואילו פטורין מן המטה
 ג קברו את המטה ותהי אום יטולין
 להתחיל ולומר עד שלא יגיע
 לשנה יתחיל ואם לאו לא יתחיל
 העומד בשנה הפנימין פטורין

גמליט

גא את שלמטה
 גא ואת שלמטה
 המטה

ג אכר יהושע בן קרח ולמה
 קדמה שמע לוהיה אם שמעו
 וקבל עליו מלכות שמים מהילך
 ואחר כך וקבל עליו על מטרות
 והיה אם שמעו לוהיה שיהיה
 אם שמעו משה ביום ובלילה ואמר
 אינו נחמתי אלא ביום ד הקורא
 את שמע ולא השמיע לאותו יום
 ר יוסה אום לא יצא קרא ולא דיקון
 באותו יום ר יוסה אום יצא ויהיה
 אום לא יצא הקורא למפרע לא יצא
 קרא וטעה יחזר לקום שטעה
 ה האמנם קריון בראש ה
 האזן או בראש הנדבן מה שאנו
 רשעים לעשות כן בתפלה ו
 חתן פטור מקריית שמע בלילה
 הראשון ועד מוצאי שבת אם לא
 עשה מעשה מעשה ברבן נחמיה
 שנשא קרא בלילה שנשא אמרו
 לו לא יצא שחטן פטור מקריית
 שמע בלילה הראשון אמלקו אינו
 שומע כס לבטל ממנו מלכות שמים
 שעה אחת ו רחוק בלילה

כבן שבעים שנה ולא נכתיב שתאמר
 ויציאת מצרים בלילות עד שודרשה
 בן חמה שנ למען תזכור את חם
 יצאתך מארץ מצר כלומי חייך ומי
 חייך הימים כלומי חייך הלילות
 וחכמים אום ומי חייך בעולם הזה
 כלומי חייך להביא את ימות המשיח
 פר ב הלכ יא

היה קורא בתורה והגיע ופן הם
 המקראים אם כיוון את לבו יצא
 ואם לאו לא יצא ובפרקים שואל
 מפני הכבוד ומשיב באמצע שו
 שואל מפני היראה ומשיב דברי
 ר מאור ר יהודה אום באמצע ש
 שואל מפני היראה ומשיב מפני
 הכבוד ובפרקים שואל מפני הכבוד
 ומשיב שלום לכל האדם ב
 אלו הן הפרקים בין מכה הראשונה
 לשניה ובין שניה לשמע ובין
 שמע ליהיה אם שמעו בין והיה
 אם שמעו לוהיה בין והאמר
 לאמת ויציב ר יהודה אום בין
 והאמר לאמת ויציב לא יפסיק

אלא בחד עיר חכמה או בתוך
עיר ושלא בחד עיר ויהיה או
משמו למקום שיחבר עיר
החד נהור מתפלת המוספין
פ"ה הל"ג
אין עומדין להתפלל אלא מתוך כבוד
ראש חסידים הראשונים שחיים
שעה אחת ומתפללים כדו שיכחשו
את לבם למקום ואם הם חסידים
בשלטון לא ישיבו אפילו מוספין
על עקבי לא יפסקו ב' מוכיין
בחדות בשמים בתהיות חסידים
ושואלים בשמים בברכת השנים
הגדולה בחזון הדעת ויעקבה או
אמרה ברכה וביעית לעצמה ו'
אליעזר או בחזרייה ג' האומר
על קץ עיפור גיעת חמיק ועל טוב
יזכר שמך מודים מודים משתקים
איתו העובד לפני התעבה וטענה
יעבור אחר תחתיו לא יהי סתוב
באותה שעה מניין הוא מתחיל
מתחילת הברכה ששעה זה ו'
העובד לפני התעבה לא יענה אחר
הכהנים אמר מפני הטיות ואם

להיות ב' ד' מוהיטא בן הקסה היה
מתפלל בכניסתו לית המזל שוב גאון
תפילה קצרה אמרו לו מה מקום לתפלה
הוא להם בכניסתו או מתפלל שלא
תארע תקלה על ידי בני ישראל איך נתון
הדרייה על חלקי ג' רבן בגליה
אם בכלום אדם מתפלל שמונה
עשרה ו' הושיע אות מעין שמונה
עשרה ו' עקבה או אם שנה תפילת
בפני מתפלל שמונה עשרה חסידים
מעין שמונה עשרה ו' ד' אליעזר
אם העושה תפילתו קבוע אין תפילתו
תחובים ו' הושיע אות המהלך במקום
סכנה מתפלל תפילה קצרה מעין שמונה
עשרה ואם הושיע יראת עמך ארץ
ישורא כל פרשת העיבור העובד מוכיחם
מלפניך ברוך אתה יי' שומע תפילה
ה' היה רבב על החמור ויד אדם
אין יכול לירד מחזיר את פניו אה אית
וטל לחזיר את פניו וכוון את לבו
כנגד קדושי הקדושים ו' הירד
וישב בספינה או באסדה וכוון את
לבו כנגד בית קדושי הקדושים ו' אליעזר
בן עזריה אם אין תפילת המוספין

2
3

4

ועל פירות הארץ בורא פרי העץ לאימתי
 ועל כולם אם אמר שהכל נהיה בבור
 יצא ו על דבר שאין גדול מן
 הארץ מן הארץ אוב שהכל נהיה בבור
 על החומץ ועל הגביר ועל הגבולות
 הוא הדין אוב שהכל נהיה בבור וזה
 אוב כל שהוא מין קל לאין מברכין
 עליו ד היו לפני מינים הדבה וזה
 אוב אם ישביניהן ממין שבעה עליו
 הוא מברך וחכם אוב על איזה מין ע
 שרעה ה בירך על היין שלפני
 המזון פטר את היין של אחר המזון
 בירך על הפרפרת שלפני המזון פטר
 את הפרפרת של אחר המזון בירך על
 הפת פטר את הפרפרת על הפרפרות
 לא פטר את הפת בית שמי אוב את
 לא מעשה קדירה ו היו ושבים
 כל אחד ואחד מברך לעצמו הסבו
 אחד מברך לכולם בא לקם מן בתוך
 המזון כל אחד ואחד מברך לעצמו
 לאחד המזון אחד מברך לכולם ואוב
 על המצמד את עליו שאין מבריאן
 את המצמד אלא לאחד הסעודה
 ו הביאו לו מלמך סתחילה ופת

אין שם כהן אלא הוא לא ישא
 את כפיו ואם אבטוחתו הוא
 שהוא נושא את כפיו וחזור
 לתפילתו וישנו ה המתפלל
 וצועה סימן רע לו ואם שלוח
 יצוד הוא סימן רע לשולחו
 ששלחו של ארס כמותו אמרו
 עליו עלר חננאבן דוסה שהיה
 מתפלל על החולין ואוב זה חיה
 וזה מתאמרו לו מניין אתה יודע
 אם להם אם שגרה תפילתי בפי
 יודע אני שהוא מקובל ואם לאו
 יודע אני שהוא מטורף
 פ ו הלכה

כיצד מברכין על הפירות על פירות
 האילן הוא אן בורא פרי העץ חוץ
 מן היין שעל היין הוא אוב בורא
 פרי הגפן ועל פירות הארץ הוא אן
 בורא פרי הארמה חוץ מן הפת
 שעל הפת הוא אוב המוציא לחם
 מן הארץ ועל היירקות הוא אוב
 בורא פרי הארמה ו יודה אוב בורא
 מיני דשאים ב בירך על פירות
 האילן בורא פרי הארץ מה יטאעל

עמו מברך על המליח ופוער את
הפת שהפת טפילה לו זה הכלל כל
שהוא עיקר ועמו טפילה מברך
על העיקר ופוער את הטפילה ח
אכל תאנים וננבים וימונים מברך
עליהן שלוש ברכות וז' גמלי חמל
אם ברכה אחת עקבה אם אפילו
שאכל שלק והוא מוזני מברך עליו
שלוש ברכות הטומה מים לעימארא
שהכל טיהר בדרור טרפן אם בוא
בפשות וחכרון פ ז הל ח
שלשה שאכל כאחת חמין לזמן
אכל דמי ומעשה ראשון שניטלה
תרומתו ומעשה שני והקדש שנ
שניפרו השמש שאכל כות והכת
מומין עליהן ב אכל אלטל
ומעשה ראשון שלא נטלה תרומתו
ומעשה שני והקדש שלא נפרו
השמש שאכל פחות מכמות והנבר
אין מומין עליהן נשים ונכרים
וקטנים אין מומין עליהן עד מה
הן מומין עד כותו יהודה אם
עד כתימה ד בים מומין
בשלשה אם בברך בשלשה והוא
ברכו בעשרה אם בברך לאהיני ב
בעשרה והוא אומרים ברכו אחד

רבות

עשרה אחד עשר ריבוא ה
במאה אם נברך לוי אהיני במאה
הוא אומרים ברכו מאת אם נברך
לוי אהיני אלהי ישראל באלת והוא
אם ברכו ברבוא אם נברך לוי אהיני
אלהי ישראל לוי עבאות ברכו הוא
אם ברכו בענין שהוא מברך כן
ענין אחרים לוי אהיני אהיני
אהיני עבאות יושב הכרובים על
המזון שאכלנו ווסה הלילוי או
לפי רוב הקהל הם מברכין שנב
במקלות ברכו אלהים לוי ממקור
ישראל ו אם עקבה מה מיני
בבית הכנסת אחד מרובים ואחד
ממועטים אם ברכו את לוי ושמע
אם ברכו את לוי המבורך ז
שלשה שאכלו כאחת אינו רשום
לחלק וכן ארבעה וכן חמשה ששה
בחלקים עד עשרה עשרה אינו
בחלקין עד שיהוא עשרים ח
שתי חבורות שהיו אוכלות בבית
אחד בזמן שמקיעתן רואים אלו
את אלו הרי אלו מעטרפין לזמן
אם לאו אלו מומין לעימן ואילו
מומין לעימן אין מברכין על
הזין עד שימנו לתוכו מים וברך

אלו עור וחכמי אומרו מברכיך
 פי ה הלכ ה
 אל וזרים שבין בית שמי ליתהל
 במקומו בית שמי אומרו מברך
 על היום ואחר כך מברך על היום
 בית הלל אומ' מברך על היום ואחר
 מברך על היום ב בית שמי
 אומ' נוטלים לידים ואחר כך מוחזין
 את הכוס כית הלל אומ' מוחזין
 את הכוס ואחר כך נוטלים לידים
 ג בית שמי אומ' מברך את
 הבית ואחר כך נוטלים לידים כית
 הלל אומ' נוטלים לידים ואחר כך
 מברך את הבית ד בית שמי אומ'
 מקבצין את ידיו במקום המנוחה על
 השלחן כית הלל אומ' על הכסת ה
 בית שמי אומרו כר ומזון ובשמים
 הברכה לבית הלל אומ' כר ובשמים
 ומזון והבדלה בית שמי אומ' שבח
 מאד קדוש ובית הלל אומ' בורא
 מאורי האש ז אין מברכין
 לא על המ' ולא על הבשמים שלמים
 ולא על המ' ולא על הבשמים שלמים
 ולא על המ' ולא על הבשמים שלמים
 עבודה וזה טעם מברכין על המ'
 עד שיאוחז לאורו ה מי שאכל

ושכח ולא בריך בית שמי אומ' חזרו
 למקומו וברך בית הלל אומ' יברך
 במקום שמוכר עד אפתי הוא מברך
 עד כדי שתאכל המזון שבמעון
 ט בא לתן מין לאחר המזון
 ואין שם אלא אותם הכוסות בית שמי אומ'
 מברך על המין ואחר כך מברך על
 המזון כית הלל אומ' מברך על המזון
 ואחר כך מברך על המין ענין אצל
 אחר ישראל המברך אין ענין אצל
 אחר הכותי המברך עד שישיע
 את כל הברכה
 פ ט ה ל ט
 הוראה מקום שנתעשרים לישור
 אומ' בריך לעשרה גיסים לאבני
 במקום הזה מקום שנתעשר המעט
 עבודה וזה אומ' בריך שנתעשר עבודה
 והמאריצים ב על הזיקים
 ועל המ' עותל על הכרס ועל הרעמים
 ועל המזונות הוא אומ' בריך שמוח
 מלא אנה עולם ועל המזונות ועל
 המ' עותל ועל המ' ועל המ' עותל
 המ' ברות הוא אומ' בריך ע' שם
 בראשית י והנה אומ' הוראה את
 היס' ה' ו' אומ' בריך שעשה את
 היס' המ' בזמן שהוא לפרקים

הווי מודה לו בכל מאד מאד ו
 לא יקלארם את ראשו כנגד שער
 המזרח שהוא מכון כנגד בית
 קדש הקדשים ולא יבנס להר הבית
 במקלו ובמנעלו ובאפודתו ובאבן
 שעל רגלו ולא יעשנו קנפמדייה
 הקיקה מקל וחומר ו כל חתום
 הברכות שהיו במקדשהו מן העולם
 משיקלקלו המינים אמרו אין עליהם
 אלא אחד היתקינו שיהוא אומרון
 מן העולם ועד העולם התקינו שיהוא
 ארס שואל את שלום חבירו בשם
 שנוהטה בעד באמבית להם והאמר
 לקויעים ויגמכם והאמר לו עמך
 וי ואמר לי עמך גבור החיל ואמר
 אלתבוז כי זקנה אמך עת לעשות
 לי הפרו תורתך ו נהגו אפי' הכריזו
 עת לעשות להם
 חסלת מסכת ברכות

פרק ט

פיאה פרק א

אלו דברים שאין להן שיעור הפאה
 והביכורין והריאמן וצמילות חסד
 ותלמוד תורה אלו דברים שאדם
 אוכל מפירותיהן בעולם הזה והקדשן
 מתקיימת לו בעולם הבא ביכור אב

על השמים ועל השורות טהור
 הוא אומ' ב הטוב והמטיב על שמועות
 הדעות הוא אומ' ב דיין האמת ג
 במהבית חו' שוקנה בליס חרשים
 אומ' ברוך שהיגענו לזמן הזה
 מברך על הרעה ומעין על הטובה
 ועל הטובה מעין על הרעה הימנין
 לשעבר הדין תפילת שוא ד
 כיצד היתה אשתו מעובדת ואומ'
 יהי רצון שתלד אשתי וכו' הדין
 ו תפילת שוא היה בא ברוך ושמע
 קול ימותות בעיר ואומ' יהי רצון
 שלא יהוא אלו במוך ביתי הדין ו
 תפילת שוא היכנס לכרך מתפלל
 שתים אחת בכניסתו ואחת ביציאתו
 בן עמי אומ' ארבע שתים בכניסתו
 ושתיים ביציאתו ונותן הדין יידך
 לשעבר וימנע לעתיד לבוא ה
 חייב לברך על הרעה שהוא מברך
 על הטובה שנ' ואהבת את לי ידך
 בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך
 כל לבבך בשמי ימין בימי טוב
 ובימי רע בכל נפשך אפילו הוא
 נוטל את נפשך בכל מאורך בכל
 שמונך וכו' אחר בכל מאורך בכל
 מידה ומידה שהוא מודד לך בכל

בטע

9

עקובה כהן לוי שלקח את הגזון
המעשרות שלהם עד שימרחו
המקדיש ופודה חייב במעשרות
עד שימרח הגזון

פ"ב הל"ו

ואלו מפסקין לפיאה הנחל לשלילת
דרך המזיד ודרך הרבים ושכל הרבים
ושכל המזיד והקבועים מות החמה
ובימות הגשמים הבה חזיר ודע
אחד הקוטר לשחת מפסק דב' ר'
מאיד חכם צ"ח אונ' מפסק אלא
אסב' חרש' ב' אמת המים שאינה
יכולה להקצר באחת ר' וזדה אונ'
מפסקת וכל הקרים אשר במער'
ג' מדרון את על פי שאין הבקר יכול
לעבור בכלו הוא טען פ"אה לכל
ג' הכל מפסק לאילן ע"ס ואינו
מפסק לאילן אלא ע"ס א"ה
שיעור כותש אינו מפסק אלא טען
פ"אה לכל ולחרובין כל הרואים זה
את זה אם רבן גמלי' נהגין היו
בית אבא נותנין פ"אה אחת לזיתים
שחיו להם בכל הרוח ולחרובים
כל הרואים זה את זה ר' אלעזר ב' ר'
נזק אונ' משמו את לחרובין ש'
שחיו להם בכל העיר ה' החוצ'

ואם נגמילות חסדים והנאת שלום
בין אדם לחבירו ותלמוד תורה נגד
כולם ב' אין פוחתין לפ"אה מע'
מששים את על פי שאמרין אין
פ"אה שיעור הכל לפי גדול השדה
ולפי רוב העניים ולפי העטוה ג'
נותנין פ"אה מתחילת השדה מע'
מאמצעה ר' שמעון אונ' וכלד' שחיו
בסוף בשיעור ר' יהודה צ"ח א"ה שחיו
קלו אחד סומך לו משם פ"אה ואם
לא אין נתן אלא משם הבקר
ר' כל אמרו בפ"אה כל שהוא א'
אובלוי משמר וגדוליו מן הארץ
ולקטתו כאחת ומכ"ט לקיום
חייב בפ"אה התבואה והקטנות
בכלל הנה ה' ובאילן האוגוה
והחרובין האגורים והשקדים
הגפנים והרימונים הזיתים והתמרים
חייבים בפ"אה ו לעולם הוא
נתן משם פ"אה ופטור מן המעשרות
עד שימרח ונתן משם הבקר
ופטור מן המעשרות עד שימרח
מאכל לבהמה ולחיה ולעופות
ופטור מן המעשרות עד שימרח
נטלמן הגזון וחרע ופטור מן
המעשרות עד שימרח דברי ר'

11

2

3

4

5

את שדהו מין אחד את על פי שהוא
 גרן ערשה שתי גרנות נתן פלאה
 אחת זרעה שני מינים את על פי
 שהוא ערשה גרן אחת נתן שתי
 פלאות הזרע את שדהו שני מיני
 חיטים עשאן גרן אחת נתן פלאה
 אחת שתי גרנות נתן שתי פלאות
 ו מעשה שזרעו שמיעון איש
 המצפה לפני רבן גמליה לשכרת
 הגיות אמר נחום הליבול מקובל אני
 מרבי מייטא שקבל מאבא שקבל
 מן חוגת שקבלו מן הנביאים הלכה
 למשה מסיני הזרע את שדיהו
 שני מיני חיטים עשאן גרן אחת
 נתן פלאה אחת שתי גרנות נתן
 שתי פלאות ו שדה שקינות
 גנים קצורה לסטים קירסמורד
 נמלים שבתה הרוח או בהמדד
 פטורה קצר חימיה וקצרו לסטים
 חימיה פטורה שחובת קצור בק
 בקמה קצרו לסטים חימיה וקצור
 חימיה נתן פלאה משה שקצר קצר
 חימיה ומכר חימיה הלוקח נתן
 פלאה לכל קצר חימיה והקדיש חימיה
 הפודה מיד הגזבר הוא נתן פי

אב

ועלו ושאלו

אב

פלאה לכל פ ג הל ו
 מלבנות התבואה שבין הדיתים
 בית שמי אומדין פלאה מכל אחת
 ואחת בית הלל אום מאחת על הכל
 ומודים שאם היו ראשי שורות
 מעורבין שהוא נתן פלאה
 מאחת על הכל ב המגמר
 את שדהו שייך קלחים לחים
 ו עקבה אום פלאה מכל אחד
 ואחד וחכמ אום מאחד על הכל
 ומודים חכמ לו עקבה בזרע
 שבת או חרדל בשלשה מקומות
 שהוא נתן פלאה מכל אחד ואחד
 ג המחליק בעלים לחים לשוק
 ומקיים בישים לגרן נתן פלאה
 לאילו לעצמן ולאילו לעצמן וכן
 באיפונים וכן בכרם המנדל נתן
 מן המשואר על מה ששייר ה
 המחליק מאחת נותן מן המ
 המשואר על הכל ד האומהות
 של בעלים חיובות בפלאה ר יוסה
 פטר מלבנות הבעלים שבין היבן
 ו יוסה אום פלאה מכל אחת
 ואחת וחכמ אום מאחת על הכל
 האחים שחלקו מתבין שתי פלאות

על קנה

חזרו ונשתתפו נותנין פיארה
 אחת שנים שחלקו את האילן
 נותנין פיארה אחת לקח זה
 עפוני וזה דרומי זה נותן פיארה
 לעצמו וזה נותן פיארה לעצמו
 ה המוכר קילחי אילן סעך
 שדהו נותן פיארה מכל אחד ואחד
 א"ר יהודה אמתו בזמן שלא
 שייר בעל השדה אבל אם שייר
 בעל השדה הוא נותן פיארה לכל
 ר' אליעזר א"ר קדקע ביתרובע
 חייב בפארה ר' יהושע א"ר הענישה
 סאתים ר' טרפון א"ר ששה על
 ששה טפחים ר' יהושע בן ברתיה
 א"ר כ"ר לקימה ולישנות והלכה
 כדבריו ר' עקיבה א"ר קדקע
 כל שהוא חייב בפארה ובבסות
 ולכתוב עליו פרוזבול ולקנות
 עמו נכסים שאין להן אחריות
 בכסף ובשטר ובחזקה ה
 הכותב נכסיו שכב מרע שייר
 קדקע כל שהוא מתעט קיימת
 לא שייר קדקע כל שהוא אין
 מתעט קיימת הכותב נכסיו
 לבניו וכתב לאשתו קדקע כל

שהיא איבדה כתובתה ר' יוסה
 א"ר אם קיבלה עליה את על פי
 שלא כתב איבדה כתובתה ט
 הכותב נכסיו לעצמו ויטאבן חורין
 שייר קדקע כל שהוא לא יטאבן חורין
 ר' שמעון א"ר לעולם האבן חורין
 עד שיאמר ה"ר כל נכסי מתניס ל
 לאיש פלוני עבדי חורין מאחד מתניס
 שבהו פ"ה ט
 הפיארה ניתנת במחזור לקדקע בלית
 ונדקל בעל הבית מוריד ומחלק ל
 לעניים ר' שמעון א"ר את בחליקי אגוזים
 אפילו תשעים ותשעה א"ר לחלק
 ואחד א"ר לבד לזה שומעין שאמר
 כהלכה ב' בוליות ונדקל איש כן
 אפילו תשעים ותשעה א"ר לבד ואחד
 א"ר לחלק זה שומעין שאמר כהלכה
 ג' נטל מיקימה פיארה חזק על
 השאר אין לו בה כלום נפילו עליה
 פרס טלית עליה מעבדיה אוחתו
 ממנו וכן בלקט וכן בעומר השכחה
 ר' פיארה אין קדקעין אותה במגילות
 אין עקדין אותה בקדרותות כ"ר
 שלא וכדאיש את רעהו שלשה בעיות
 ביתם בשחר ובחצרות ובמטות וכן גילוי

ל

ג' ר' יבוי

ואלא אמרו אלא כד שלא יפחתו עקסו
 או לא אמרו אלא כד שלא יוספו
 שלבית נמר היה מלקיטין על
 החבל ונתבין פראה מכל אופן ואופן
 ה' נכרי שקצת את שדהו ואחר
 כך נתמיד פטור מן הקט' ומן
 השכחה ומן הפיאור ויהוד' ו
 מחייב בשכחה שאין השכחה
 אלא בשעת העמר ו הקדוש
 קמה ופורה קמה חייב עמדים ופורה
 עמדים חייב קמה ופורה עמדים
 פטורה שבשעת חובטה היתה
 פטורה ו כיוצא בהם הקדוש
 פירותיו עד שלא באו לעונת ה'
 המעשרות ופירות חייבין משבא
 לעונת המעשרות ופירות חייבין
 הקדוש עד שלא נתמרו ומן
 הניבד ואחר כך פירות פטורין
 שבשעת חובטן היו פטורין ו
 מי שלקט את הפיאור ואמר הרי
 זה לאיש פלתי עניו אלעז' או
 וכה' לו חכמ' או יתגבר לעני' פ'
 שמיטת ראשון הקט' והשכחה

והפיאה של נכרי חייב במעשרות
 אלא אם כן הבקד' ט' או זה
 הוא לקט הנזכר בשעת הקצירה
 היה קציר קציר מלואו וכל
 מלוא קטיט הכה קצין נפל מידו
 על הארץ הרי זה של בעל הבית
 מן הדין מן המגל לעניים אחר
 הדין אחר המגל לבעל הבית ראש
 הדין ראש המגל ושמעאל או
 לעניים ו עקסו או לבעל הבית
 ו חוררי נמלים שבתוך הקמה
 הדין של בעל הבית של אחר
 הקדושים הנלווים לעניים
 והתחתונים של בעל הבית ומאד
 אוכל לעניים שספק לקט לקט
 פ' ה' ה' ו
 גיש של אלו קט החותם בלהנצות
 בארץ הדין של עניים והדין
 שפורה את העמדים עומדין
 אותם כמה לקט ראוייה לעשות
 נחת לעניים רבו שמעבן גמלא
 או נחת לעניים נפלה ב'
 שיעלה שבקציר וראשה מצע

לקמה אם נקערת עם הקמה הדי
 היא שלבעל הבית ואם לאו הדי
 היא שלעניים שחבלת שלקט
 שניתעדה בגויש מעשה שחבלת
 אחד מעשה שחבלת אחת ונתן
 לו אמר אליה וכי היאך העני זה
 מחליף דבר שלא בא ברשותו
 אלא מוכה את העני בכל הגויש
 ומעשה שחבלת אחת ונתן לו
 ג איך מגלגלן בטופיח דב רש
 וחכמ מתמדין מפני שאיפשר
 ד בעל הבית שהיה עובד ממקום
 למקום ומדך יטול לקט שכחה
 ופיאה ומעשה עני ובשיחור לו
 לביתו ושלם דב ר אליעזר וחכמ
 אום עני היה באותה שעה ה
 המחליף עם העניים בשלו פטור
 ובשל עניים חייב שנים שקבלו
 שדה בארסות ויה ניתק לזה חלקו
 מעשה עני וזה נתון לזה חלקו
 מעשה עני המקבל שדה לקצור
 אסור בלקט ובשכחה ובפיאה
 ובמעשה עני אמר יהודה אמת

בזמן שקיבלה ממנו למחצה לשלוש
 הרביע אבל אם אמלו שלוש מדד
 עואסה קוצר שלך מתוך בלקט
 בשכחה ובפיאה ואסור במעשה
 עני ו המוכר את שדהו המוכר
 מתוך והלקוח אסור לאיסכוו ארס
 את הפרעל על מנת שילקט במ אחור
 מי שאינו מניח את העניים ללקט
 או שהוא מניח את אחד ואת אחד
 לאו או שהיא מסיע את אחד
 מהן הדי זה גזול את העניים עלה
 טאמר אל תשיג גזול עליהם ו
 העומד ששכחוהו פועלים ולא
 שכחו בעלה בית שכחו בעלה בית
 ולא שכחוהו פועלים עמדו העניים
 בפניו או שחזפהו בק שהדי זה
 אינו שכחה זו המעמד לכותבות
 לכותבות לחזרה לעמרים אקלו
 שכחה ממנו ולבדן ושלן שכחה
 המעמיד לפניו ישלו שכחה זה
 ממנו ולבדן אקלו שכחה זה הכל
 בלמעמד למקום שהוא גמר
 מלאסד ושלן שכחה ממנו ולבדן

שכחה כלומן שיש לו תוחמו ויש לו
 בראשו ר מאור או משתהו ה
 המוחא ג איזה הוא פרט
 הנשר בשעת הכנייה היה מיני
 עקן את האשכול הסכך בצעלים
 על לארץ ונפרד היה הוא שלבע
 הבית המניח כלילה תחת הנפך
 בשעה שהוא מיני היה גדול
 את העניים על זה נאם אל תישג
 גדול עלים ה המדל בגפנים
 כשב שהוא מדל בתוך שלו כהוא
 מדל בשלעניים וכו' ויהודה ה
 מאיר אומר בשלו הוא רשמי איתו
 ושי בשלעניים ה אוחו היא
 עלית כל שאין לה לאסתה ולא
 נתן אם ספק לעניים על לית פ
 שבארכובה אם מקדעת ענס האשכול
 הגשמי של ביתו ואם לאו היה
 ה א שלעניים ברו ויהודה היה
 אוח אשכול תוכמו אוח עלות ה
 כוס שסילו על לתר אליעזר אוח
 לבע הבית ה עקסה אוח לעניים
 אוח אליעזר ביהביסר לאתעלל
 אם אין ביני מנין עללות אוח לו
 ה עקסה וכרמך לאתעלל אפילו
 כלו עללות אם כן למה מאיר כו

תביסר לא תעלל אין לעניים בעללות
 קודם לצני ה כרוב עיבות
 שמי אוח אקל תמיש אקל לו
 ביעוד בית הלל אוח יש לו בית שמי
 אוח יש לו פרט יש לו עללות העניים
 פודין לענימן בית הלל אוח כלו לת
 ה המקדיש את כדמון עו שלא
 נדע העללות אין העללות לעניים
 משכר ע העללות העללות לעניים
 צד יוסה אם כן יתנו עכו גדולים
 להקדש אוח היא שכחה בעו יס
 כל שאינו יכול לפשוט את ידו ה
 לוטלה וכדולחת משיעבוד המטה
 פן ה הלב ה
 מאמת כל אדם מותרין בלקט מט
 משיחלכו הנמשות בפרטוב עללות
 משיחלכו העניים במס וכוואו
 וכויתים משתד וביעה שנייה
 אוח יהודה ואלא יש שאינן מוסקין
 אלא לאחר וביעה שנייה אלא
 כדו שיהא העני וינא לא יהא
 מבא לאורבעה אסרות ב סומנים
 עלה לקט ועל השכחה ועל הפאה
 בשעתן על מעשר עניי גל שסמ
 וכן לוי טאמן לעמל אינו טאמן
 אלא על דבר שדה בני אדון ניהגדכו

viii

ויי

וזכרתי יחודי את כל השמים
 כעדות חיון מעל דפנה ל הימים
 פיהם חיון מרמי שיקמה כל
 נבו שוק מה פטרות חיון מן
 המסוטפות ב הדמי אין לו
 חומש אין לוביעו נאכל לאונג
 ותיכנס לחר שלם וירנאו אנדים
 את מעוטו בדרכים ונהגן אותו
 לעם הארץ ואורל כו גזו ונחלון
 אותו כסח על כסח ומושת על
 מדות כסח על מדות ונחושתי
 על הפירות ובלבד שיחוד ופוד
 את הפירות דבר מאד חכמים
 ועלו הפירות ויאכל ביהושלם
 ג הלוקח לזיע ולסומה קטור
 לעדות שמן ליע שמן לסך במאת
 הכלים פטור מן הדמי מגיב ולהגן
 פטור מן הדמי תלת על הארץ
 ומדומעו והלוקח בכסח מעשה
 ושיח ממחנת פטורין מן הדמי
 שמן ערב בית שמי מתיבין בית
 הלל פטורין ד הדמי מעובין
 בו ומשתתפין בו ומב כן עליו ו
 ומזמין עליו ומפרישין אותו
 ערוס בין השמשות האאכ הקדים

מעשה שיש לראשון אין נכח כלם
 שכן שהגדיו סך באגב עתיו חומש
 בדמלשה סרוק נטע בנמו פטורין
 הדמי פ ב הל ד
 אלו דברים מתעשרים דמי בכל מקום
 הדבילה והתמרים והחרובין הארץ
 והכמץ הארז שבחיון לארץ כל
 המשתמש ממנו פטור ב המקבל
 עליו להיות נאמן מעשה את שהוא
 אוכל את שהוא מזכיר את שהוא לוקח
 ואינו מיתארח אצל עם הארץ ד
 יהודה אם המתארח אצל עם הארץ
 נאמן אמרו לו על עמנו אית נאמן
 כי עד קרא נאמן על של אחריים ג
 המקבל עליו להיות חכם אינו מוכר
 לעם הארץ לחובש ואינו לוקח
 מנינו לחואר מתארח אצל עם
 הארץ ולא מתארח אצלו בכסותו ד
 יהודה אינו אצל לאתל בהמה ולא
 האפרוח בגדים בשחוק ולא
 הוא מטמא למתים ומשמש בבית
 המדוש אמרו לו לנאמן אלא לכל
 הדתמים לאחויבו אותם חכם
 להפריש אלא כפי תרומת מעשר
 חלה החנונים אין רשיהם למכר

11

2

3

4

את הדמיכל המשפיעים במידה
 ופה רשיון לעבוד את הדמיכואלו
 הן המשפיעין במידה גסה כגון
 הסיטנות ומזכרי תבואה ה
 רמאי או את שדוכו להימדד
 בוקה ומדור בנסה בטפילה וקה
 לנסה או הו היא מידה גסה בביט
 שלשת קבים ובלה דרמי ויסי או
 סלי תאינס וסלי ענבים וקופות
 שלירק בזמן שהוא מוכר באגמה
 פטור פ' ג ה' ה'
 מאכלים את הענבים דמיכואלו
 את האבנים דמיכואלו גמלי
 היה מאכל את פועלו דמיכואלו
 ערקו בית שמי או מתוך מעשה
 למי שאינו מעשה ואת שאים
 מעשה למעשה ממטאן בל האוס
 אוכלין מתוך וחכמי או גבים
 סתם ומחלקין סתם והדויה לתון
 סתם ב' הדויה לחוס עלי
 נקל לחקל מעשה או לאושליך
 ע' מעשה ה' וקח חקלן השק
 וימלך להחזיר לאחזיר ע'
 מעשה שאינו מעשה אלא מתוך
 היה עמו וקח חקלן טוען

במקל שדורן
במקל

במקל

במקל

במקל

במקל

אחר פה מטעם מותר להחזיר
 מפני של אמשך ג' המוציא
 פירות תולין לאכלן וימלך
 להימנע לאימנע ע' מעשה
 אם מתחילה תולין בשביל שלא
 יאבדו פטור וכל דבר שאין רשיון
 לאוכלו דמיכואלו ושלח להחזיר דמיכואלו
 ו' חסה מתוך בודי ובלד שחזיקים
 ו' המולך חוטין למחוק כותי
 למחוק ע' הארץ מחוקקת למעשות
 ו' לשבועות למחוק חסדי דמיכואלו
 המפקיד פירות או אילנות אצל
 עם הארץ מחוקקת למעשות
 ולשבועות אצל הנכרי ספחותין
 ו' שמעון או דמיכואלו ה' הנותן
 לפונדקית מעשה את שהוא סתם
 לה' את שהוא מטל ממנה כפני
 שהוא חשונה לתלת או ר' חסה
 אין אנו אחריים לרמאס אינו
 מעשה אינו מעשה אלא מיד
 שהוא מטל ממנה בלבד ו'
 הנותן לחמותו מעשה את שהוא
 סתם לה' את שהוא מטל ממנה
 כפני שהוא חשונה לתלת או
 המתקלקל חתום חזיקה היא

במקל

לקח את ביתה ובושה מחתנה
מורה יהודה בנותו להכותו ע
שבועת שאינה חשודה להאכל
את בנת שבועת פ' ד
הל' ו

ה' לקח פירות ממי שאינם נאמן
על המעשרות ושכח לעשרן שואל
בשבת אוכל על פני חשיכה מוטא
שבת לא יאכל עד שייעשר ב
לא יטעמו אמרו לו אחד שאינם נאמן
על המעשרות מעשרים הם אוכל
על פני חשיכה מוטא שבת לא
יאכל עד שייעשר ג תרומת
מעשר שלומי שחורה למקומה
ר שמעון השזורי אוב את בחול
שואלו ואוכל על פני ד המדור
את חבריו שיאכלו וזהו
אינו מאמין על המעשרות אוכל
עמו בשבת וראשונה את על פי
שאינו מאמין על המעשרות
ובלבד שיאמר לו מעשרים חן
ובשבת שניה אף על פי שהוא
נודר ממנו הנייה לא יאכל עד
שייעשר ה ר אלעזר דוב אין
אדם עריך לקרוא שם למעשר
עני שלומי וחכם אם קרא שם

ואינו עריך להפיש ו מי שקרא
שם לטרומת מעשר שלומי למעשר
עני שלומי לא יטעם בשבת אם
היה כהן או עני לטרום לא יאכל
וכאן יאכלו ובלבד שיודיעו ו
האומר למי שאינו נאמן על המעשרות
קח לי ממי שהוא נאמן וממי שהוא
מעשר אינו נאמן איש פלוני הרי זה
נאמן הלך לקח ממנו אם לו לאם
מי איתו ולקחתיו מאחר שהוא
נאמן אינו נאמן ח הסכים לעיר
ואינו מכיר אדם שם ומסר מיכן
נאמן ומיכן מעשר אסלו אחד
אני אינו נאמן איש פלוני הרי זה
נאמן הלך לקח ממנו אם לו מיכן
מכיר ישן אם לו מי ששלח אע"ל
את על פי שהם כב מלס זה את זה
הרי אינו נאמן ט החמודים
שניכנסו לעיר א אחד מהן שלי
חדש ושל חברי ישן שלי אינו מתקן
ושל חברי מתקן אינו נאמן ו
יהודה א נאמן פ' ה
הל' ט

ה' לקח מן הבנות מינו מעשר טל
כדי תרומת מעשר חלה וא אחד ממאה
שש כן הרי זה בנד זה מעשר ושאר

פת או פלח רבלי מעשר מכל אחד
 ואחד בתמרים ובגזרות מלכות
 אמר יהודה אמת בזמן שהמתה
 מדוכה אבל בזמן שהמתה ממעט
 מעשר מכל אחד ואחד ו הלוקח
 מן הסמטון וחדר ולקח ממנו שניה
 לא יעשר מזה עלה אפילו מאות
 הסוג אפילו מאות והמין מאן
 על הסמטון לומר משל אחד ה' ז'
 הלוקח מבעל הבית וחדר ולקח ממנו
 שניה מעשר מזה עלה אפילו
 משתי קופות אפילו משתי עירות
 בעל הבית שהיה מוכר מק בשוק
 בזמן שביאן ל סגנות מעשר
 מאחה על הכל סגנות אחידות
 מעשר מכל אחת ואחת ה הלוקח
 משתי מקומות מעשר מזה על זה
 מפני שאמה אין אדם רשע למכור
 טבל אלא ימך ט מעשרים
 משל ישראל על גלגלים משלמים
 על ישראל ישראל על שלמותם
 ומשלמותם על שלמותם ו אשר
 אוסר משלמותם על שלמותם
 ענין נקוב הדי והוא בארץ
 תום מן הארץ על ענין נקוב
 ומענין נקוב על הארץ תרומתו

מעשר סמך לו זה שעשית מעשר
 עשית תרומת מעשר עליו והשאר
 חלה מעשר שני בכפרו ובדרומו
 ומחלה על המעות ב הדרבה
 להפרישת רמת ותרומת מעשר
 באחת טעל אחד משלמים ושלושה
 משלמים ואוסר אחד מלאה ממד
 שיש בו הדי זה כיצד זה הדי והוא
 תרומה על הכל מה חולין שיש בו
 הדי זה כיצד זה מעשר ושאר מעשר
 סמך לו זה שעשית מעשר עשו
 תרומת מעשר עליו מעשר שני
 בכפרו ובדרומו מחלה על המעות
 ו הלוקח מן הנחתים מעשר מן
 הנחה על ה סגנות מן ה סגנות על
 הנחה אפילו מיטפסים הדבה וז'
 ר מאה ה יהודה אוסר שני אוסר
 חמישים שלא משנה משל אחד
 ושלושים הדי משל אחד ו שמעון
 אוסר בתרומת מעשר ומתנה בחלה
 ו הלוקח מן הפלטר מעשר מכל
 טפוס טפוס דבר ו מאיר ו יהודה
 אוסר מאחד על הכל מדה ו יהודה
 בלוקח מן המפול שהוא מעשר
 מכל אחד ואחד ה הלוקח מן
 העני וכן העני שניתנולו פרוסת

תרומת מי שאינו נקוב על הנקוב
תרומה ויחזור ויתרום מן הנקוב
על שאינו נקוב תרומה ולא תאכל
עד שיוציא עליה תרומה ומעשרות
יא תרם מן הדמיו על הדמיו
ועל הדמיו תרומה ויחזור ויתרום
מן הדמיו על הדמיו תרומה ולא
תאכל עד שיוציא עליה תרומה
ומעשרות פרו ה' ה' יא
המקבל שדה מישראל מן הגברי
ומן הכותי חולק לפניהם החובר
שדה מיל תרם ונתנו לו אפר יחודה
אמת ביומן שנתנו לו מאתה שדה
ומאת המין אבל אם נתן לו משדה
אחרת או ממין אחר מעשר ונתן
לו ב החובר שדה מן הגברי
מעשר ונתנו לו יחודה או אפר המקבל
שדה אבותיו מן הגוי מעשר ונתן
לו ג כהן ולי שקבלו שדה
מישראל בשם שחולקין בחולין
כך חולקין בתרומה ואלו עוראו
המעשרות שעל מתבן בשר ו
ישראל שקבל מכהן ומלו המע
המעשרות לעלים ושמעו אדם
הקדשני שקבל שדה מירושלמי
מעשר שני לירושלמי וחכם אדם

וכל הוא הקדשני לעלות לאוכלו
בירושלם ה המקבל ויתם לשמן
בשם שחולקים בחולין כך חולקין
בתרומה ו יחודה או ישר שקבל
מכהן מלוי ויתם ויתם לשמן או
למחזיקים שכר המעשרות לעלים
ו בית שני אדם לא ימכור אדם
את ויתרו אלא לתוך בית הלל אדם
למעשר ויבני בית הלל מן המזון
כדברי בית שמי ו שנים שבעת
את כרמיהן לתוך גת אחת אחת
מעשר ואחד שאינו מעשר ארבע
טלו וחלקו בכל מקום שהוא ה'
שנים שקבלו את השדה בארסות
או שרשו או שני שותפתו וכלהוא
לומר לו טול אתה חטים שבמקום
פל ואני חטים שבמקום פלוגי אמה
מין שבמקום פל ואני מין שבמקום
פל אבל לא יאמר לו טול אתה ארבע
חטים ואני שיעורים טול אתה מין
ואני אטול אתה שומן ט חבלים
הארץ שרשו אביהם עם הארץ וכל
הוא לומר לו טול אתה חטים שבמקום
פל ואני חטים שבמקום פל אמה מין
שבמקום פל ואני מין שבמקום פלוגי
אבל לא יאמר לו טול אתה חטים ואני

אדם

מעשר
המעשר

MADE
IN
ISRAEL

אדם

שעורים טל אתה אתה לחו ואני
 אטל אתה בש ג גתי שרשו
 אביהם גי יכלהוא לומר לו טול
 אנס עבדה חיה ואני מעות אפתי
 ואני פירות משבאו לי שמתהגי
 אסור יא המוכר פירות בסוריה
 ואמר מי שלארץ ישראל הן חייב
 לעשר מעשריו הן נאמן שהפך
 שאר הארץ שהיה מי של הן
 חייב לעשר מעשריו הן נאמן שהפך
 שאר הארץ שהיה מי של הן
 שדה בסוריה חייב לעשר יב
 עם הארץ שאמר לחבר קח לי אגרת
 רך אחת קח לי קלוסקין אחת לקח
 סתם ופטת אם אמר זה של חו
 של חברי ומעברו חייב לעשר אפול
 הן נאמן פרו ה' יב
 המזמין את חברו שיאכל אצלו
 הוא אינו נאמין על המעשרות
 יום מערב שבת מה שאני עתיד
 להפריש למחר הרי הוא מעשר
 ושאר המעשר סמוך לו זה שעשית
 מעשר עשוי תרומת מעשר עליו
 ומעשר שני בפתים ובדומים
 ומחלל על המעות ב מזב לאת
 הכסף משאני עתיד לשמו בשותף

הכנס הרי הוא מעשר ושאר ושאר
 ושאר מעשר סמוך לו זה שעשית
 מעשר עשוי תרומת מעשר עליו
 ומעשר שני בסוף מחלל על המעות
 ג פועל שאים מאמין לעל הבית
 מטל ג תרומת אבות ואבות זה תשע
 הבאות אחרים עשויית מעשר
 על שנים שאני אכל מה עשוייה
 תרומת מעשר עליהם מעשר שני
 באחרונות מחלל על המעות י
 וחושך ג תרומת אבות רבן שמעון
 גמלי יא לא חסוך מפני שהוא
 מטעם מלאסט שלב על הבית י
 יוסה אולם חסוך שהוא אפתי בית
 רין ה הלוקחין מבין הכותים
 או שני לובים שאני עתיד להפריש
 הריהן תרומה ועשה מעשר
 ותשעה מעשר שני ומחל ושחטה
 ו הן לו תאינים שלטל בסוך
 ביטו והוא בבית המדרש או בשדה
 א שתי תאינים שאני עתיד להפריש
 הרי הן תרומה ומעשר מעשר
 ותשע מעשר שני י הרי דמיו
 אוב מה שאני עתיד להפריש הרי
 הוא מעשר ושאר מעשר סמוך
 לו זה שעשית מעשר עשוי

למחר

הטסמין והשיפון הפול והספור הפוקין
 הטופח ופולין והשעועיות אינן
 בלאים והבזה ב הקישות והמלפון
 אינן בלאים והבזה ב יהודה אמר
 בלאים חזרת חזרת גלים עלשים
 עלשי שזה כרישים כרישי שזה
 כוסבר כוסבר שזה חודל חודל מעי
 הלעות מיימית והרמויה ופול מעי
 והחורב אינן בלאים והבזה ב הלפת
 והנפס הכרוב והתורבנור התרדים
 והלענים הוסקין עקבה הטום
 והשומנית הבצל והבצל טול התנועות
 והפלס לום אינן בלאים והבזה ב
 ובאין האנשין והקרוס טמולין ה
 הפרישים והעוררים אינן בלאים
 והבזה התפוח והחור הפרסקים
 והשקמים השופים והדומים
 אפ על פי דמין זה לזה בלאים זה
 בזה ה היגון והנפוס החודל
 ותלפסן ורלעת וזמית עס המיערות
 והדמויעא את על פי דמין זה לזה
 בלאים זה בזה ו הזאב והכלב
 כלב כופרי והשרעל העוים והעלאים
 היעילים והדחילים הקוס והפרד
 הפרד והחומר החומר והעורר
 את על פי דמין זה לזה בלאים זה

תרומת מעשר עליו מעשר שני
 ביטתו ובדרומו ומהל על המעות
 ה היו לפני שתי כללות שלטל
 אמר מעשרות זה בזה
 והו הראשונה מעשרות של זה ב
 והו הראשונה מעשרות מעשרות
 המעשרות כלכלה וחברתה קראשה
 ט מאה טבל מאה חולין טבל מאה
 ואחת מאה חולין מאה מתקין מאה
 מעשר טבל מאה ועשר מאה טבל
 תשעים מעשר ושנים טבל שבעה מעשר
 היפסיד בלום זה הכלל ומן שהטל
 מדונה לא היפסיד בלום יא מי
 שהיו לו מעשר שדות של מעשר עשר
 בדיון אמר שותף וחורטנה אנת
 מעשר ואין דנוע אי ה האנטל
 שנה אחת לוכסן חני שנה
 והתבוננת אותה מעשר ואין דנוע
 אי זהו אנטל שתי שדות לוכסן
 תבית אחות מעשר ואין דנוע אי
 זה היא טבל מכל תבית וחבירי
 חסל מססת ומלי
 פרק ו
 בלאים פירק א
 הקויים וחזנים אינן בלאים זה
 בזה השעורים ושעולת שועל

מאה טבל
 מאה טבל
 מאה טבל

ארבע מאות
 מאה טבל
 שנה אחת
 מעשר ואין
 ידוע איך
 היה נשטל

שנה אחת
 לוכסן חני
 שנה אחת
 מעשר ואין
 דנוע

אומר שהוא כלאים כמראה מעטק
 לרוב ב במידת זמנו וכוונתו
 בתבואה קיטנית בקיטנית תבואה
 בקיטנית וקיטנית בתבואה באמת
 ירעב וזה שאין נאכלין ומינותן
 אחד מעשרים וארבעה בתפלות
 סאה ו שמע אי כשם שאמר לחומר
 את לוקל הפשתן בתבואה מינות
 אחד מעשרים וארבעה בתפלות
 סאה ג הינה שדה ורוב חטים
 ויסלף לרעה שיעדים שנתן לה
 עד שתלעוהו ואחר כך ירע
 אם ימחה לא יאמר ארבע ואחר
 כך אופך אלא אופך ואחר כך ירע
 וכמה הוא חריש סלמי הדביעה
 אבא שאול יום כדו שלא ישייר
 רוב עלית סאה ד ורעה וימלך
 לרעה לא יאמר אטע ואחר כך
 אופך אלא אופך ואחר כך ירע
 ברעה וימלך לרעה לא יאמר
 ארבע ואחר כך אשר ש אלא אשר
 ואחר כך ירע אסרו וטעם עד
 פחות מטפח וירע ואחר כך אשר
 ה הינה שדה ורוב קרובים
 אולם לא יאמר וירע על
 ברוב שאין ערשות אלא אשר

בזה ו אין מביאין אילן באילן
 נמק במק לא אילן בירק לא ירק
 באילן י יהיה מתי ירק באילן ה
 אין נטעים ירקות בתוך סוף שלש
 קמה אין מביאין פנים על גבי קמה
 לבנה מפני שהוא ירק באילן אין
 נטעין חומר שלתאניה לתוך חומר
 שהם מקירו אין תוחבין ומורה
 שלפני לתוך האבטוח שהוא חרף
 מיטה לתוך מפני שהוא אילן בירק
 אין מתבין ורע דלעת לתוך החלמית
 שהוא משמרתו מפני שהוא ירק
 בירק ט העומן לפת ויענות חומר
 הנפך אם היו מקימת העלים מעלין
 אחר שיש לא משם כלאים ולא
 משם מעשרות ולא משם עבירות
 ונעלין בשבת חומר חטים ושעורה
 סאות חרי זה כלאים ו יהיה אב
 אים כלאים עד שהוא שתי חטים
 ושעורה או חטים ושתי שעורים
 או חטים ושעורה וכוסמת
 פר ב הל ט
 כל סאה שיש בה רובע ורע ממין
 אחד ימער ו יוסה אום יבור בין
 מימין אחד בין שתי מינים ו שטע
 אום לא יאמר אלא מימין אחד חכם

שנים תבואה שעלו בה סיפרי
 אסטס וכן מקום הצרות שעלו
 בהן מינים הרבה וכן תלתן שהעלת
 מיני עשבים אין מחייבין אותם
 לכש ואם נכש או כיסוח אומרון
 לו עקור את הכל חוץ ממין אחד
 ו הרוצה לעשות שדהו משר
 משר מכל מין בית שמי או שלשה
 תלמים שלפתוח בית הלל או מלא
 העולה שדומי וקרובים וברי אלו
 להיות כדברי אלו ו היה ראש
 תר חיטים נכנס בתוך שלש עתים
 מותר מפני שהוא נראה כסוף
 שדיהו שלו חיטים ושלחברו
 מין אחד מותר לסמוך לו מאות
 המין שלו חיטים ושלחברו חיטים
 מותר לסמוך לו תלם שלפתוח
 ואתלם של מין אחד ו שמעון או
 אחד ורע פשתן ואחד בלהמינים
 ו יוסה או פאמצע שדיהו מותר
 לבדוק תלם של פשתן ה אין
 סומכין לשדה תבואה חרדל וחרדל
 אבל סומכין לשדה ירקות חרדל
 וחרדל אבל סומכין לשדה ירקות
 חרדל וחרדל וסומך לבד לבד
 לגפאלודך ולגרי שהוא גבוה

עשרה טפחים ולחרדל שהוא עמוק
 עשרה ורחב ארבעה ולאין שהוא
 מסך על הארץ ולסלע שהוא גבוה
 עשרה ורחב ארבעה ט הרוצה
 לעשות שדהו קרחת קרחת מכל
 מין ערשה עשרים וארבעה קרחת
 לבית סאה מקרחת בית רובע ורע
 בתוכה כל מין שורצה היתה קרחת
 אחת או שתים ורען חרדל שלוש
 לא ורען חרדל מפני שהוא נראה
 כשדה חרדל וכו' מאיר וחכמים
 יוב תשע קרחת מותרות ונער
 אסורות ו אליהו בן יעקב יו אפלו
 כל שדהו בית כור לא יעשה בתוכה
 חוץ מקרחת אחת י כל שהוא
 בית רובע עולה במידת בית רובע
 אכלת הגפן הקבר והסלע עולם
 במידת בית רובע בתבואה בית רובע
 ירק בירק ששה טפחים תבואה
 בירק בירק בתבואה בית רובע וליעז
 יו ירק בתבואה ששה טפחים
 יא תבואה נטעה על גבי תבואה
 וירק על גבי ירק תבואה על גבי ירק
 וירק על גבי תבואה הכל מותר
 חוץ מדלעת יחמית ו אומא את הק
 הקישות ופול מצרי ורואה אני

נתבין לה בית רובע הייתה שדהו
 ורובע תבואה תבקש לישענות
 בתוכה שדה של ילועים נתבין
 לה עבודתה ששה טפחים אם
 הגדילה ינקוד מלפניה ו יוסח
 אוס נתבין לה עבודתה ארבע
 אמות ה אמרו לו התחמיר
 וזמן הגפן אם להם מיצאנו שדו
 חמורה מן הגפן של גפן יחידית
 נתבין לה עבודתה ששה טפחים
 וזלעת יחידית בית רובע ו מאר
 אוס משש ו ישמעע כל שלשה
 וילועים לבית סאה לא יביא ארע
 לתוך בית סאה לא יביא ארע לתוך
 בית סאה ו יוסה בן העוטף אפתי
 אם משש ו ישמעע כל שלשה
 וילועים לבית סאה לא יביא ארע
 לתוך בית סאה ו יוסה בן הסוטף
 אפתי אם משש ו ישמעע כל
 שלשה וילועים לבית סאה לא יביא
 ארע לתוך בית סאה פ' ד
 הל' ה

קדוה הכרם בית שמי א עשות
 וארבע אמות בית הלל א שש
 עשרה אמה מחול הכרם בית שמי

אוס שש עשרה אמה בית הלל
 שנים עשרה אמה ואי זה היא
 קדוה הכרם כרם שחור מאמצע
 אם אין שש שש עשרה אמה לא
 יביא ארע לשם היו שש שש עשרה
 אמה נתבין לו עבודתו חורעאת
 המותר ב אי זה מחול הכרם
 בין כרם לבד אם אין שש שנים
 עשרה אמה לא יביא ארע לשם
 היו שש שנים עשרה אמה נתבין
 לו עבודתו חורעאת המותר ג
 ו יחודה אוס אין זה אלא חור
 הכרם ואי זה מחול הכרם בין שני
 כרמים אי זה הוא הגדר שהוא
 גבוה עשרה טפחים וחריץ שהוא
 עמוק עשרה וחזק ארבעה ד
 מחימת הקנים אם אין בין קנה
 לחבירו שלשה טפחים כדי שיכנס
 הגדי הרי זה כמחיימה ועד שנפרץ
 עד יעשר אמות הרי הוא כפתח
 יתר מכן כנגד הפריסה אסור נפרט
 בו פריעות הרבה אם העומד
 מדובה על הפרוץ מותר אם הפרוץ
 מדובה על העומד אסור ה
 הנוטע שדה של חמש גפנים

היא

בית שמי אום כרם בית הלל אום
 כרם עד שיהא שתי שורות לפיך
 הורע ארבע אמות שבכרם בית
 שמי או קדש שורה אחת בית
 הלל אום קדש שתי שורות ו
 הטבע שתי כנגד שתי ואחת
 וזנא ונבחרו וזכרם עד שיהא
 שתי כנגד שתי ואחת ביעתים
 או שתי כנגד שתי ואחת באמצע
 אינו כרם עד שיהא שתי כנגד
 שתי ואחת וזנא ונב ו הטבע
 שורה אחת בתוך שלו שורה אחת
 בתוך שלחבירו ודרך היחיד ודרך
 הרבים באמצע וקדש יהא בתוך
 מעשורה טפחים הרי אלו מעטרפות
 גבוה מעשורה טפחים הרי אלו
 מעטרפות ו יהודה או אם עירסן
 על מעלן הרי אלו מעטרפות ח
 הטבע שתי שורות ואין ביניהן
 שמונה אמות לא יביא ורע לשם
 היו שלוש אסבין שורה לחברתה
 שתי עשורה אמה לא יביא ורע
 לשם ו אלעזר בן וצקב או משם ח
 חנניא בן חכמיא יי אפילו חרבה
 האמצעית ונתן בין שורה לחברתה

שתי עשורה אמה לא יביא ורע
 לשם שאילו חתולה נשען הנה
 מותר בשמנה אמות ט הטבע
 את כרמו על שש עשורה אמה
 שש עשורה מותר להביא ורע לשם
 אסר ויהודה מעשורה בלמין באחור
 שנבע את כרמו שש עשורה אמה
 היה הופך סעך שתי שורות לר
 אחד ורע את חבירי בשש האמות
 היה הופך אתה שער למקום הורע
 ורע את חבירו באמצע לפי
 חכמה וחרו ו טאור ו שמעון או
 את המטען את כרמו על שמונה
 שמונה אמות סותר
 פ"ה הל' ט
 כרם שחור אם יש בו לקט עשור
 ופגים לבית סאה ונורעמת טהלים
 הרי זה נקרא כרם ולכרם שהוא
 נטוע ערבוביה אם יש לכוח
 שתי כנגד שלוש הרי זה כרם
 ואם לאו אינו כרם ו טאור אום
 הואיל והוא טהור מנבנית כרמים
 הרי זה כרם ב כרם שהוא נטוע
 עד פחות מארבע אמות ו שמעון
 או אינו כרם חכמי אום אינו כרם

ורואין את האמציעות כאלו אינן
 ג חריץ שהוא עובר בכנס עמוק
 עשרה ורחב ארבעה ו אלימור
 בן ינקב אום אם היה מפלש מדאש
 הכדם ועד ראשו הרי זה נראה
 כבין שני כומים חורעין בתוכו
 ואם לאו הרי הוא כבת הגת שבבית
 עמוקה עשרה ורחבה ארבעה ו
 אלימור או חורעין בתוכה וחכמ
 אוסרין שומרה שבכנס גבוהה
 עשרה ורחבה ארבעה חורעין
 בראשה אם היה שער כותש אסור
 ד גפן שיהיה נמוכה בגת או
 בנקע נותנין לה עבודתה וחורע
 את המצות ו יוסה אום אם אין
 שם ארבע אמות לא יבא חרע לשם
 חבית שבכנס חורעין בתוכו ה
 הטרע ירק בכנס או במקום הרי
 הרי זה מקדש ארבע עומש ג
 בפנים אמתיו בזמן שהן נמועות
 על ארבע ארבע ארבע חמש הרי
 נמועות על שש שש ארבע שבע
 שבע הרי זה מקדש שנים עשרה
 אמה לכל הרוח עמלות אבלי לא
 מרובעות ו הרואה ירק בכנס
 ואם בשאגיעו אלקטנו מתר

כשאחור אלקטנו אם הוסק למאנים
 אסור ו היה עובר בכנס ונפלו
 מצנו ורעים או שיצאו עס הובלים
 או עס המים חורעין מיערות הרוח
 לאחוריו מותר וכיעותו הרוח לפניו
 ו עקיבה אום אם עשבים יופך אם
 אביב ינפך אם הביאה דגן תיחלק
 ח המקיים קוצים בכנס ד אלע
 או קידש וחכמ לא לא קידש אלא תר
 שבמורה מקיימים האירוס והקיסוס
 וששמת המלך וכל מין ורעים אינן
 בלאים בכנס הקנבס ו טרפן אום
 אינו בלאים בכנס וחכמ א בלאים
 והקיסוס בלאים בכנס
 פר ו הל ח

אי זה הוא ערים הנטען טוהה שלחמי
 בפנים בעד גדר שהוא גבוה עשרה טפחים
 ארבע החריץ שהוא עמוק עשרה
 ורחב ורחב ארבעה נותנין לו עבודתו
 ארבע אמות בית שמי או מרדוך
 ארבע אמות מענקד גפנים לשדה
 בית הלל או מן הגדר ולשדה אר
 יוחנן בן נורי טועין כל האומדין
 כך אלא אלא אם יש שם ארבע
 אמות מענקד גפנים ולגדר נותנין
 לו עבודתו וחורע את המותר כמה

vii

עיר

היא עבודת הגפן ששה טפחים לכל
 רוחו עקובה או שלשה ב ערים
 שהיא יוצאת מן המדינה ו אלעז
 בן יעקב או אם עומד בארץ ובוצר
 את כלו הרי זה אוסר ארבע אמות
 בשדה ואם לאו אינו אוסר אלא
 כנגדו ו אלעזר בן יעקב או את הנו
 הנוטע אחת בארץ ואחת במדונה
 אם גבוהה ישרה טפחים אינה
 מיצטרפת עימה ואם לאו הרי זה
 מיצטרפת עימה ג המדלי את
 הגפן על מקצת אפיפירות לא יביא
 ורע תחת המותר אם הביא לא קידש
 אם הילך החדש אסור וכן המדלי
 על מקצת אילן סרק ד המדלי
 את הגפן על מקצת אילן מאכל
 מותר להביא ורע תחת המותר אם
 הילך החדש יחזירנו מעשה שהלך
 ו יחושין אילו ישמעו לפרעון
 והראו גפן שהיא מודלה על מקצת
 תאינה אם לו מה אני להביא ורע
 תחת המותר אם לו מותר והעלהו
 משם לבית מגניא והראו גפן
 שהיא מודלה על מקצת הקורא בהן
 סדן שלשי קמה ובו קורות הדבה
 אם לו תחת הקורא זו אסור והשאר

מותר ה אוה הוא אילן סרק כל
 שאינו עושה פירות מאיר אומ
 הכל אילן סרק חוץ מן הדוית ומן
 התאנה ו יסה או כל שאין כמותו
 נוטעים שדות שלומות הרי זה
 אילן סרק ו פסקי ערים שמונה
 אמות ועוד כל מידות שאמרו חכמי
 ברכם אין בהן ועוד חוץ מפסקי
 ערים אלו הן פסקי ערים ערים
 שחוב מאמצעו נישתמרו בו חמש
 גפנים מיכן וחמש גפנים מכאן
 יש שם שמונה אמות לא יביא ורע
 לטעם שמונה אמות ועוד נתמך לו
 עבודתו ורע את המותר ז
 ערים שהיא יוצאת מן הכותל מתוך
 קדן וכלא נתבין לו עבודתו ורע
 את המותר ו יסה או אם אין שם
 ארבע אמות לא יביא ורע לטעם
 ח הקנים היוצאים מן הערים
 הם עליהן לפסקן כנגדן מותר עשאו
 כדי שיהלך עליהן החדש אסור
 ט הפוח היוצא מן הערים רואין
 אותו כאילו מטוטלת ולומיה בו
 כנגדו אסור וכן ברלית המותרת ומיה
 מאילן לאילן תחתיה אסור סיפקה
 בחבל או בגמי תחת סיפוק מותר

עשאו בני שיהיה עליו הודו אסור
פר ו הל ט

המבין את הגבן בארץ אסור עפר
ילבנה שלשה טפחים לא יביא
ורע עליה אפילו הכי כהן ברית
אובסילון הכריכה בסלע אף על פי
שאין עפר על גבה אלא שלש יצ
אעבנות מותם להביא אורע עליה
הארכובה שבגבן אוקמהו דין לא
מעיקרה שני ב המבין שלש
בנים ועקרהו מראשו אלעד
בר ידוק אי אם ושביתו מלודע
אמת ורע שמונה הרי אלו מי
מינעו פת ואם לשו אינו מעטות
גפן שיבשה אסורה ואם מקדשת
ר מאיר א אגבן עמד אסור ואינו
מקדש ו לעוד בר ידוק א אקובה
גפן אסור ואינו מקדש ג אלו
אסורין ולא מקדשין מות חובן
הגבן מות מחול הכרם מות פוסק
ערים מות אפופירות אבל תחת
הגבן ועבודת הגבן וארבע אמות
שבכרם הרי אלו מתקדשין ו
המסקן את גבן על גבי תבואתו
של חבית הרי זה קודש וחייב ביה
באחריות ו יוסה אי וי שטען אי

אין אדם מקדש דבר שאינו שלו
ה אכר יוסה מעשה באחד שודע
את כרמו בשביעית ובא מעשה לפני
ו עקבה ויכאין אדם מקדש דבר
שאינו שלו ו האנס שודע את
הכרם וינא מלפניו קוירו אפילו
במדיע ער כמות הוא מתן יפי עלים
עד שלי שותף מכו קויר כדרכו
והולך אפילו לאחד המדיע מאמתי
קרא אנס משישקע ו זה הודו
שיגל עליה את התפנים על גבי תבואה
גבן מיד ואם ארע אונס מות תבואה
שהיא מטה תחת הגבן וכן בירק
מחור ואינו מקדש מאמתי תבואה
מתקדשת משותף ויש ונגבים
משועש כפול לכן תבואה שיבשה
כל עמדה ונגבים שבישלו מל עתה
אינו מתקדשות ה ענין קרב
מקדש בכרם ושאינו קרב אינו
מקדש ו שמעון אי זה זה אסורין
ולא מתקדשים המעביר ענין קרב
בכרם ואם הוסיף מאותם אסור

פר ו הל ח
כלא הכרם אסורין מלודע ומלקיים
ואסורין בהנייה כלא ורעם אסורים
מלודע ומלקיים ומותרים באכילה

VIII

ו יוסה אובית שנייא מטמא כותית
 במשאת ערשא במגע ו ושוד
 בר מין בהמה ו יוסה אמן חיה
 כלב מין חיה ו מאור אמן בהמה
 החודר מן בהמה העכוה מן חיה
 הפלומה קוזת מין חיה ואדם מותר
 ככולם לחורש ולמשוך
 פר ח' הל' ו

איתו אסור משם כלאים אלא יצמד
 ופשתים ואינו מטמא בנגעים
 אלא יצמד ופשתים אין הכותיק
 לובשים לשמש בבית המקדש אלא
 יצמד ופשתים יצמד בגלים ויצמד
 רחלים שטרפו זה בזה אסור
 מן הגמלים מותר אסור מן
 הדחלים אסור מחיה למחיה אסור
 וכן הפשתן והקנבס שטרפו זה

בזה ג' השוים והבבא אין
 בהם משם כלאים ובלד שלא יהא
 בשור נוגע ע"י כלאים לא ילבש
 כלאים על גבי עשרה אפילו לגעב
 את המיכס ג' מטפחות חזרים
 מטפחות הספרים מטפחות הספ
 באין בהן משם כלאים ו אלו
 אסור מטפחות הספרים אסורות
 משם כלאים ד' וברכי המות

אבל אסור
 כיצד פיראית
 ג' מן חזרים
 והספרות אין
 פה מילות
 כלאים ובלד

כלאי בדים מותרים בכל דבר ואין
 אסורין אלא מלבש כלאי בהמה
 מותרין לגדל לקיים ואין אסורין
 אלא מלהביע כלאי בהמה אסורין
 זה עם זה ב' בהמה עם בהמה
 חיה עם חיה בהמה עם חיה
 וחיה עם בהמה טמאה עם טמאה
 וטהורה עם טהורה וטמאה עם

טהורה וטהורה עם טמאה אסורין
 לחורש ולמשוך ולהפריג ג'
 המפריג סופג ארבעים היושב בקרון
 סופג ארבעים ו מאור פוטר והע
 והשלישית שהיא קשורה לרבעות
 אסורה ד' אין קושרין את
 הסוס לא לעדו הקרון ולא לאוח
 הקרון ולא את הלבקס לגמלים ו
 והורה אוב כל הנולדים מן הסוס אף
 על פי שאביהן חומר מותרין זה עם
 זה וכל הנולדים מן החומר אף על
 פי שאביהן סוס מותרין זה עם זה
 אבל הנולדים מן הסוס עם הנולדים
 מן החומר אסורין זה עם זה ה'
 הפרוטיות אסורות והרמך מותר
 וארבע השדה חיה ו יוסה אוב
 מטמאות כחיה בארס הקופר
 וחולדת הפנים חיה חולדת סנאים

א"ל
 א"ל

2
 3
 4
 5

10 אמות הגדים ואמות הסוכים
 אמות משם כל אים התוכת תכפה
 אחת אינה חיבור ואין בה משם כל אים
 והשומטה בשבת פטוק עשה שני
 ראשית מיכר אחד חיבור ושבת
 משם כל אים והשומטה בשבת חייב
 ויהודה אומ עד שישלש הטק והקפה
 מיצטרפין בכל אים
 חסל כל

פרק ט

שביעית פרק א

11 ב אמת חורשין שדה האלן ערב
 שביעית בית שמי אום כל זמן שהיא
 יפה לפרי בית הלל אום עד העשרת וקובים
 דברי אלן להיות כדברי אלן ב אום
 היא שדה האלן כל שלשה אילנות
 לבית סאה אם ראויים לעשות ככר
 דבילה של ששים מנא באיטלקי חורשין
 כל בית סאה בשבילן פחות מכאן אין
 חורשין להן אלא מלוא האמה וס' ו
 חורשין ב אחד אלן סוק אחד
 אלן מאכל רואין אותם כאלו הן
 תאנינם אם ראויין לעשות ככר
 דבילה של ששים מנא באיטלקי חור
 חורשין כל בית סאה בשבילן פחות
 מיכן אין חורשין להן אלא ערכן
 ג היה אחד עושה ככר דבילה

והמרדעת שלחמור אין בהם משם
 כל אים לא יתן את המרדעת על
 סניפו אפילו להוציא עליה את החבל
 ה מוכרי כסות מוכרין כדרכן
 לא יתכוונו בחמה מפני החמה ולא
 בגשמין מפני הגשמין והיכני עם
 מפשי לים במקל ו תפרי כסות
 תפרין כדרכן לא יתכוונו בחמה
 מפני החמה לא בגשמים מפני
 הגשמים והעמיעים ותפריס בארץ
 ו הידוסים והברדוסים והל
 פטוקין ומנעלות הפסוק לא ילש
 בהן עד שיבדוק ו תסה או הבאים
 מחוץ הים וממדינת הים אין עריכין
 בדיקה מפני שחוקתן בקבם ומנע
 פלוגד אין ס משום כל אים ה אין
 אסור משום כל אים אלא מטה וארץ
 שנ לאתלבש שועטנו דבר שהיא
 שוער ומו ונוד ו שמעון ס אלעזר
 12 א מלך ומלך את אביו שבשמים
 עליו ט הלבים אסורין מפני שהן
 שועים פנת של עמר בשלפסותן
 אסור מפני שהן חחרין בארץ
 יוסה או משיחות של ארבעין אסורות
 מפני שהיא מליל עד שלא קושר לא
 קשור מרט של עמר ושלפסות לחוד
 בו ליתניו את עלפי שהרמעה בארבע

ל' ע"ב
ז' ע"ב

או שנים עשרין אין חודשין להן אלא
 ערבך עד שיהא משלשה ועד השעה
 היו עשרה מעשרה למעלה בן עשרין
 ובין שאר עשרין חודשין כל בית
 סאה בשביל שנת בחריש ובקיעה
 השנת ה' אין עמד לוח חריש
 וקיעה שלישיעית אלא חריש
 של ערב שביעית שהיא נכנסה
 בשביעית וקיעה שלישיעית שהיא
 נכנסה בשביעית וישמעון אינה חריש
 רשות אתקיעה רשות יעקב קיעה
 קיעה ו' שלשה אילנות שלשלה
 אנשים הדי אלו מעט פיס חודשים
 כל בית סאה בשביל כמה מהאבות
 וכו' שמעון בן גמלי' אומר שהיא
 הבקיעה בכל יום ו' עשר
 נטיעות מפוזרות בתוך בית סאה
 חרישים כל בית סאה עד ראשה
 השנה היו עשויות שמה או מק
 מוקפות עטרה אין חודשין להן
 אלא ערבך ה' הנטיעות
 הדילועים מיטופין לתוך בית
 סאה וכו' שמעון בן גמלי' אומר
 עשרה דילועים לבית סאה חודשין
 כל בית סאה עד ראשה שנה ט'
 עד אמת נקרא נטיעות ו' אלעזר
 בן עזריה אומר עד שיחולו קושע

שביעית
 שנה
 חובה

או עד תשעים שנים ו' עקבה אומר
 נטיעה בשמה אילן שנגזם והוא
 חליפם מטפח למען כנטיעה
 מטפח ולמען באילן דברי רשמי
 פ"ב הל' ט'
 עד אמת חודשין בשנה הל' ע"ב
 שביעית עד שתכלה הלחה לזמן
 שביעית חודשין ליען נטיעות
 ומדלעות או שמעון טענה תורת
 כל אחד ואחד בידו אלא בשדה
 הל' ע' הפסח ובשדה האילן עד
 העצמות ב' מובלח ומעדין
 במק שאות ומדלעות עד ראש
 השנה וכן בית השלחם מילים
 מפרקים ומאבקים ומעשנים עד
 ראשה שנה ו' שמעון אומר
 הוא את העולה מן האשכול בשביעית
 ג' מסקלים עד ראשה שנה מק
 מקום מין מודין ומפלים עד
 ראשה שנה ו' יהושע אומר כחודש
 ובפיסולה שלחמישית שלשית
 ו' שמעון אומר כל זמן שאני רשמי
 בעבודת האילן רשמי אני בפיסול
 ד' מזהמין את הנטיעות וכו' כין
 אותן וקוטמין אותם ועושים להן
 בתים ומשקין אותן עד ראשה שנה
 ו' לעזר בן ירוק אומר את מטקה הוא

את הלו

על הנקו בשביעית אבל לא על העקד
 ה סכים את הפנים ומקבין אותן
 עד ראש השנה פני ערב שביעית
 שניכנסו לשביעית ושלש שבועות
 שניכנסו למוצאי שביעית לאסכים
 ולא מקבין יי הודה במקום
 שנהגו לסוך אין סכים מפני כ
 שהיא עבודה מקום שנהגו שלא לסוך
 סכים שמעון מתיר באילו מפני
 שהוא אישי בעבודת האילן ו
 אין מעען און מביבין ואין
 מרכיבין ערב שביעית פחות מע
 משלשים יום לפני ראש השנה
 אם נענו הריק או היריב

מקור ו הודה או כלהבנה שאע
 קולות לשלשת ימים אין קולות
 ו יוסה ו שמעון או לשתי שבתות
 האורז ו הודוון והפריגים והע
 המשמישים שהישרישו לפני
 ראש השנה מיתעשרים לשעבר
 ומתערים בשביעית אם לא אסורין
 בשביעית ומתעשרין לשנה הבאה
 ו שמעון השיחור או פל
 מערי שרע לורע מתחילה כיוסא
 בתו שמעון או אפנים הגולונס
 שתירמלו לפני ראש השנה ט
 הנצלים הקרסים ופולמיני שמעון

מתערים שלשים יום לפני ראש השנה
 מיתעשרין לשעבר ומתעשרין בשביעית
 ואם לאו אסורין בשביעית ומתעשרין
 לשנה הבאה ו שלבעל שמעון
 מתן שתי עונות דב ר מאיר וחכ
 אוב שלוש יא הדילמנים שקיימן
 לורע אם היקשו לפני ראש השנה
 ותפסלו מאכל ארון מותר לקיימן
 בשביעית ואם לאו אסור לקיימן
 בשביעית התמדות שלחן אסורות
 בשביעית מביעים בעפר לק דבר
 ו שמעון ו אלעבן וקב אוסר
 ממדיס באורן בשביעית דברי
 ו שמעון אבל לא מכסחים

פר ה הל יא
 מאמתי מוציאין ובלים לאשפתות
 משיפסקו עוסי עבודה דב ר מאיר
 ו יהודה אם משייביש המתקד
 יוסה או משי יקשר עד כמה לו
 מובלים עד שלש שלש אשפתות
 לבית סאה של עשר עשר משפלות
 ושל לותך לותך מוספק על המשפלות
 ואין מוספק על האשפתות ו יודה
 או את על האשפתות ב עשה
 אוב את שדיהו שלוש שלוש
 אשפתות לבית סאה ותר מיכן
 דברי ו שמעון וחכ אסורין

10

111

2

3

מיתעשרין
 ו אסורין
 אביבין
 מיתעשרין

עד שיעמיק שלושה או שיגבוח
 שלושה עשרה ארס את ובלו אוצר
 ו מאור אוסר עד שיעמיק שלושה
 או עד שיגבוח שלושה היה לו רוב
 ממועט מוסק עלו והולך ו אלן
 בן עזריה אוסר עד שיעמיק שלושה
 או עד שיגבוח שלושה או עד שיעמיק
 עלהסלע ג המדיר את שדיהו
 ויהיה סהר לבית כאנים עוקר
 שלוש רוחות ומניח את האמצעות
 במצא מדיר בית ארבעת סאים
 רבן שמעון בוגמליה בית שמורת
 כאים היתה על שדיהו בית
 ארבעת סאים משיר ממנו מקצת
 ספג מדאית העין ומזעאין מן
 הסדר ונתן לתוך שדיהו כדרך
 המובלים ו לאיפתח ארס
 סודע כתחילה לתוך שדיהו עד
 שיהא בו שלוש מוחביות שהן
 שלש על שלוש עליוס שלוש שעוק
 עשרים ושב עאבים ה גר שיש
 בו עשר אבים של משה שנים שנים
 הרי אלו ינטלו טעור גר עשרה
 טפוחין פחות מיכן מוחב ותממו
 עד פחות מן הארץ טפוח ו
 במי דברים אמורים מתוך שלו
 אבל מתוך שלחבירו מה שהוא

א"ס
ב

חיסה אטול במי דבר אמ בזמן שלא
 התחיל בו מערב שביעית מה שהוא
 לטול ו אבנים שדיעו עוק
 המחר שה או שקח מססות ו
 ונתגלו אכוש בהם שנים של
 משה שנים שנים הרי אלו ינטלו
 המסקלא את שדיהו וטל את העלוות
 ומניח את הנובעות בארץ וכן
 גרש שלי מרות וטל את העלוות
 ומניח את המנשה בארץ אם יש
 תחתיהם סלע או קשור אלו ינטלו
 ה אין בובים מדרגות אפעל
 האצות עד שביעית משפסקו
 לגשים ספג שהוא מתקין לטעור
 שביעית ולא יוסקו בעפר אבל עשהו
 חזין כל אבן שהוא יכול לפשוט
 את מרו וליטלה הרי ח תינטל ט
 אבן סקן באות מכל מקום העלון
 מביא מכל מקום ואלו הן אבני סקן
 כל שאינו יכולה להינטל באחת י
 דבר מאור ו יוסה אום אבני סקן
 כשמן כל שהן עטלות שנים שלוש
 שיער הכסו ו הבוסה גר ביט
 לרשות הרבים מתו לה עמיק עד
 הקלע מה עשה בעפר עובר ו
 ברשות הרבים ומתקינו דבר חושע
 ו עקבה א בדרך שאין מקלקלין

אבל אם
התחיל בו
מערב
שביעית

לשביעית
אבל אם
הוא נקוב
בשביעית
ישפסקו
בשנים
שנים
שנים

הקניסו עליה
בוקט בשדה

פוצע ואוכל בשדה היכנסו חצי
 לוח כותש בשדה זכות לוחך ביתו
 וכן כיוצא בזה בשאר שני שטע
 חייבים במעשרות ושאר כל פירות
 האילן בעונתן למעשרות כך
 עונתן לשביעות י לאמת
 אין קוצנין את האילן בשביעות
 בית שמי או כל האילן משמיעא
 ובית הלל אחרובין משישלו
 והנפנים משתערו היתה משתעו
 ושאר כל פירות האילן משמיעא
 כלהאילן כיוון לעונתה מעשרות
 מותר להדב כמה יהא כותית ולא
 יקניסו רובע רבן שמעון בן גמלי
 א הכל לפי כות

שבת

כר ה ה ל ו

כנות שוח שביעות ושלוח שניה
 שהן עושות לשלוש שנים ויחה
 או הפרסיות שביעות שלהן מוצא
 שביעות שהן עושות לשתי שנים
 אמרו לו לא אמרו אלא כנות שוח
 ב הטומן אתה לוח בשביעות
 ו מאיד או לאיפחות מסאתים על
 גבה שלשה טפחים וטפח עפר
 על גבין וחכמים אמר לא יפחותו
 מארבעת קבים על גבה טפח
 וטפח עפר על גבין וטומנו מקום
 ודיסת אדם ג לוח שיערה עליו

שביעותי אלי עורא אמר לקטו העניים
 את עליו עליו לקטו ואם לאו יעשה
 חשבון לעניים י יהושעא אמר
 לקטו העניים את עליו לקטו ואם
 לאו אין לעניים עמו חשבון ו
 לוח של ערב שביעות שהוא עבס
 לשביעות וכן ביבליס הקיניסו וכן
 פואה של עמית בית שמי או עקרון
 אותה במקדמות של ערב בית הלל
 אור בקדדומות של מכתב מודים
 בפואה של עלעות שיעקרון אותה
 בקדדומות של מכתב ה מאמת
 מותר אדם לוקח לוח מוצאי שביעות
 ו יהודה או מיד וחכמי משמיעה
 החדש ו אלו בליס שאין האמן
 רשמי למכתבן בשביעות מחדשה
 וכל בליה העולה מי חדה והדק אכל
 מוכר הוא מגיד מכל קציר עליה
 וכל בליה זה הכלל כל שמלאכתו
 מיוחדת לעבירה אסור לאסור
 ולהתיר מותר ו הירער מוכר
 חמש כרי שמן חמש עשרה
 כרי מן שכן רבן הוביא מן ההקד
 אס הוביא מן מכן מותר ומוכר
 לעים בארץ הישרה בחורטה לארץ
 ה בית שמי או לא ימכור לו
 פוח חורשת בשביעות בית הלל מתירין
 בפני שהוא יכול לשחטה מוכר

פירות אפילו בשעת הזרע משאיל
 לו סאתו את עלפי שהוא יודע שיש
 לזרען פורט לו מעות אפילו פי שהו
 יודע שיש לו פועלים וכולם בפחוש
 אסורין ט משאלת אשה לחתונה
 החשודה על השביעית נפה וסברה
 ורחיים ותנור אבל לא תבד ולא
 תתן עימה אשת חבר משאלת
 לאשת עסה ארץ נפה וסברה וסוות
 וטוחנת ומקדנת עימה אבל לא
 משתטיל את המים לא תזע אילה
 שאין מחזקין ידי עבדי עבדה
 וכולם לא אמרו אל אמכני דרכי
 שלום מחזקים ידי צנים בשביעית
 אבל לא ידי ישראל ושואלים בשלום
 מפני דרכי שלום

פרו הלכ ט

שלוש ארצות לשביעית כל שהחזיקו
 עולי בבל מארץ ישראל ועד גויב לא
 נאכל ולא נעבד וכל שהחזיקו עולי
 מצרים מגויב עד הנחלת אמנם
 נאכל אבל לא נעבד מהחורטאנים
 ולפנים נאכל ונעבד ג עושים
 בתלוש בסוריה אבל לא במחנה
 דשום וזורים ודרכים ומעמדים
 אבל לא קרצים ולא בוערים ולא
 מוסקים כלל ארץ עקובה כל שביעית
 בו מותר בארץ עושים אותם בסוריה

ג בעלים שידרו עליון בשמים
 ונמחו אסרו העלים שיהן שחורים
 אסורין הוריקו הרי אלו מותרין ו
 חנניה בן אנטיגוס הו אס יכולין לה
 להיות בש בעלים שלהן אסורין כנגד
 כן מוצאי שביעית מותרין ד
 מאמתי מותר אדם ליקח חזק מוצאי
 שביעית משיעשה כיוצא בו עשה
 הבכור הותר האפיליבי הותר ליקח
 ירק מוצאי שביעית מיד ד אין
 מוצאין שמן שרפה ופירות שביעית
 מהארץ לחוטה לארץ אכר שמעון
 שמעתי בפדוש שמוצאין לסוריה
 ואין מוצאין לחוטה לארץ ו אין
 מוצאין חוטה מחרטה לארץ לארץ
 אכר שמעון שמעתי בפדוש שמוצאין
 מסוריה ואין מוצאין מחרטה לארץ

פרו הל ו

כלל גדול אמרו בשביעית כל שהוא
 מאוכל אדם ומאכל בהמה ממין
 הימביעים ואינו מתקיים בארץ ויש
 לו שביעית ולדמיו שביעית יש לו
 במעור ולדמיו במעור ואי זה זה זה
 עלי בלוח שוטה ועלה הדמיו הע
 העולשים והכרישים הדגלה וכו
 החלב מאוכל בהמה החוחים והדרורים
 וממין העובעים ספחי אסטס וקוצא
 יש להם שביעית ולדמיון שביעית

vii

ויש להם ביעור ולדמיהן ביעור ב
 ועוד כל אחר אמרו כל שהיא מאוכל
 אדם ומאכל בהמה וממין העובדים
 ומתקנים בארץ ויש לו שביערת
 ולדמיו שביערת אין לו ביעור ולדמיו
 ביעור ואי זה זה עיקר הלוקח שומה
 ועיקר הדגירה העקבנים והחלמיש
 והבוכריה ממין העובדים הפואה
 והרכפא יש להן שביערת ולדמיהן
 שביערת אין להן ביעור ולא לדמיהן
 ביעור ו מאיר אורמיהן
 מתבערין עד ראש השנה אמרו לו
 להן אין ביעור כל חומר לדמיהן ד
 קליף רמון והבז שלו קלע אגוז
 וחלענים ושלום שביערת ולדמיהן
 שביערת העבוע טבע לעצמו לא
 יעבוע בשכר שאין עושים סחורה
 ששביערת ולא בכבוד ולא בתחומות
 ולא בגבולות ולא בטרפות ולא בשקנים
 ולא ברמסים ולא קהא לוקח ורקות
 שדה ומוכר בשוק אבל הוא לוקח
 ובעי מוכר על מר לוקח לעצמו והותו
 מתוך למוכרו ה לוקח בכר לפ
 למוכרו בט או לרז ולאינה לו
 מתוך למוכרו יבדי חיה עופות ודגים
 שניתנים להם מינים טמאים מתוך
 למוכרו ו יהודה או אף מי שמתמנה
 לו לפי דרכו לוקח ומוכר

תלבו שלא תהא אומנותו לכן חכמי
 אוסרין ו לולבי ורדים והחורבן
 יש להן שביערת ולדמיהן שביערת
 לולבי האלה והבוטטה והאטרדים
 יש להן שביערת ולדמיהן שביערת
 אין להן ביעור ולא לדמיהן ביעור
 אבל לעלים יש ביעור מפני שמשורין
 מאביהן ו הורד והכופר והקטב
 והלוטם יש להן שביערת ולדמיהן
 שביערת ו שמעון ואמון לקטב
 שביערת מפני שאין פריה ה
 חרד חרש שכבשו בשמן ושן ולקט
 את החרד ושן בחרש חרש ביעור
 חרובים חרשים שכבשו בשן ושן
 וישנים בחרש חרשים ביעור זה
 הכלל כל שהוא אבנות טעם חרשים
 לרע מין בשאינו מים מין במיטל
 שהוא כל שהוא שביערת אוסרת
 כל שהיא במיטה ושל אבמיטה בנותן
 טעם פרי ה ה
 כל גדול אמרו שביערת מהמתוך
 לאוכל אדם אין עושין ממש מלוצמא
 לאדם אין עורף לופ להשהול שאים
 מיוחד לאוכל אדם עושין מטעם
 מלוצמא לאדם אבל לא לשהמה וכל
 שאינו מיוחד לאוכל אדם לא
 לאוכל בהמה חשב עליו אוכל אדם
 ואוכל בהמה נתתן עליו חרש

ולא

שביערת

5

6

7

VIII

אדם וחומר בהמה חשב עליו לעצם
 הרי הוא בעצם כגון השאה האיות
 והקדונית ב שביעית נותנה
 לאכילה לשתיה וליסיכה לאכל
 דבר שדרכו לאוכל לסוך דבר שד
 שדרכו לסוך לאסוך מן וחומץ
 אבל סך הוא את השמן וכן בתורה
 ובמצור שני קלמחן שביעית
 שניתנה להדלקת הנר ג אין מוכרין
 פירות שביעית לא במידה לא במשקל
 ולא במנין לא תאינים במנין
 ולא ירק במשקל בית שמי או אף
 לא אגודות בית הלל לא את שדרכו
 להאגוד בית אובין אותו בשדך
 כגון חכר שים וכו' החלב ד
 האומר לפועל הילך לך איש ודך
 ולקט לירק היום שכרו מוט לקט
 לו בירק היום שכרו אסור לקח
 מן הכתום מכיר פפונדיון כג
 בשאלקוט ירקות גשדה אביא
 לך מותר לקח ממנו סתם לאישלם
 לו מדמי שביעית שאין פועל חוב
 מדמי שביעית ה אין נותן
 לביד ולא ללך לא לספר לא לספר
 אבל מותן הוא לביד לשתות ולבולב
 הוא מותן מתנת חכמי ו תאינים
 של שביעית אין קוצין אותן במשקל

אבל קדושה בחודשה אין דורכין עובים
 בנת אבל דרך הוא בעריבא ואין
 עושין ותים בבר ובקוטכא אבל
 כותש ומכנים לכו רידאו שמעון
 או אף טוחן הוא בבית הבד ומכנים
 לבחזהו ו אין מבשלין ירק ע
 של שביעית בשמן של תרומה שלא
 יביאנו לירי פסולו שמעון מתיר
 והאחרון האחרון ניתפש בשביעית
 והפירי ענמו אסור ה אין לקחין
 עבדים וקדקעות וסדמיה טמאה
 מדמי שביעית ואם לקח יאכל כגור
 אין מביאים קנינים קנין וכות
 קנין יולדות מדמי שביעית ואם
 הביא יאכל כגור אין סכים בליס
 בשמן של שביעית ואם סך יאכל
 כגור ט עוד שפכו בשמן ע
 של שביעית ו אלעזר אין יודק חזק או
 יאכל כגור אם לפני ר עקסיה אומ
 הקדו אלעזר ועוד שפכו בשמן ע
 של שביעית חלק זכ להם שתוקו
 לא יאכלם מה ר אלעזר או בו
 ועוד אמרו לפניו או הנה
 ר אלעזר האוכל פת כותים כג
 באוכל בשר חזיר זכ להם שתוקו
 לא יאכלם מה ר אלעזר או בו
 יא מד חזן שהוסקה בתוך ובקש

רביעה שניה מאמת נהנים ושופים
 בתוך ובקש על שביעות משתד
 רביעה שביעית ה' מי שהיו לו
 פירות שביעות והגיעה שעת המעור
 מחלקין מחוץ שלוש סעודות לכל
 אחד ואחד והעניים אוכלים אחד
 הריעור אבל לא עשירים וברוח
 ה' ה' א' אחד עניים ואחד עשירים
 א' ב' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 לפיכך שביעות שפלו ל' לירדשה
 או שביעות לו מתוך א' א' א' א'
 יתנו לאוכליהם וחכם או א' א'
 החוטא נישבר אלא ימכרו אכליהם
 חמיהם יתחלקו לכל אדם האוכל
 מעינת שביעות ש' שלא התמה
 חלטה חייב מיעור
 פ' י' הלכ' ט'
 שביעות משמעת את המלוד
 בשטר ושל א' בשטר הקפת החנות
 אינה משמעת ואם עשאה מלוח
 הרי המשמעת ל' יהודה ו' הראשון
 משמיט שכר שכר אינו משמיט
 ואם עשאו מלוח הרי זה משמיט
 ו' יוסף א' כל מלאכה שהיא פוסקת
 לשביעות משמעת ושאינה פוסקת
 לשביעות אינה משמעת ק' ב'
 השוחט את הפרה חולקה בראש

השנה אם היה החדש מעבד משמיט
 ואם לאו אינו משמיט האונס והמפתח
 המוניא שם רענול מעשה בית
 דין אינו משמיטין המלוח על המשכון
 המוסר שטרותיו ליתרון אינו
 משמיטין ג' פרוז' אינו משמיט
 זה אחד מן הדברים שהתקין הלל
 הדין שראה שנימנעו העם מלוחות
 זה את זה ועוברים עליהם שכתב בתורה
 שני השמר לך פ' יהיה דבר עם לבך
 בלי על לאמר ו' התקין הלל פרוז' בול
 ד' זה הוא גופו של פרוז' בול מוסר
 א' ב' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 פ' שכל חוב שיש לי שאגבנו כל זמן
 שארסה ודריניס חותמין מלמטן
 או העדים ה' פרוז' בול המוקדם
 בשטר והמאוחר פסול שטר' חוב ה'
 המוקדם פסול והמאוחר כשרין
 אחד לוח מזגשה כותבין פרוז' בול
 לכל אחד ואחד חמשה לויסמן האחד
 אינו כותב אלא פרוז' בול אחד לכל
 ו' אין כותבין פרוז' בול אלא עלה
 הקרקע אם אין לו מוכיח לתוך שדיו
 כל שחזא היתה לו שדה ממעב' ב' ר'
 בעיר כותבין עליה פרוז' בול חרופות
 או כותבין לאיש על נכסי אשתו
 וליתומים על נכסי אפיטרופים

ז כוות דבורים ו' איעור אוהרי
 הרי הוא כקדקע וכותבין עליה פ' פ'
 פ' וזכור ואינה מקבלת טומאה במקומה
 והרודה ממנה בשבת חייב וחב' או'
 אינה כקדקע ואין כותבין עליה פ' וזכור
 ומקבלת טומאה במקומה והרודה
 טמנה בשבת פטור ה' המחויר
 ח' בשביעית ואמר לו משמיט אתי
 א' לו את עלפי כן יקבל ממנו שנוה
 דבר השמיטה ט' כיוצא בו
 ריגה שגלה לעיר המקלט וריגה אש
 העיר לכפרו ואמר להם ריגה אני
 אמרו לו אפ' עלפי כן יקבל מחן שת
 וזה דבר הרועה י' המחויר
 ח' בשביעית רוח חכ' נוחה המנו
 הלוח טן הג' שנתגירו בני עמו
 לא יחזור לבניו ואם החזיר רוח
 חכ' נוחה הימנו כל המיטלטלין
 נקבין במשיכה כל המקיים אתו וזה
 רוח חכמים טוחה הימנו
 חסל מסכת שביעית

אין תרומתו תרומה ב' חרש
 המדבר ואינו שומע לא יתרום אם
 תם תרומתו תרומה חרש שדבר
 חכ' בכל מקום שאינו לא שומע
 ולא מדבר ג' קטן שלא הביא
 שתי שערות ו' יהודה א' תרומתו
 תרומה ו' וסה א' אם עד שלא בא
 לענת עדים אין תרומתו תרומה
 אם משבא לענת עדים תרומתו
 תרומה ד' אקתורמין ונתן
 על שמן ולא ענבים על יין ואם
 תם בית שמי או תרומת עימן
 בהן בית הלל א' אין תרומתן תרומה
 ה' אין תרומתן הלקט טו' ה'
 השכחה מן הפאה ומן ההבקר
 לא ממעשר ראשון שלא נטלה
 תרומתו ולא ממעשר שני והקדש
 שלא נפדו ולא מן ההחב על הפטור
 ולא מן הפטור על החב ולא מן
 התלוש על המחזור על התלוש ולא
 מן החדש על הישן ולא מן הישן
 על החדש ולא מפירות הארץ על
 פירות חוצה לארץ ולא מפירות
 לארץ על פירות הארץ ואם תרמי
 אין תרומתן תרומה ו' חמשה
 לא יתרומו ואם תרמו תרומתן תרומה
 האולם והשיכור והערוב והסומא

ולא מן
 מחוסר

תרומת פירקא וזא'
 חמשה לא יתרומו ואם תרמו אין
 תרומתן תרומה החרש והשומע
 והקטן והתורם את שאינו של נכר
 שתם את של ישראל אפילו ברשת

11

ובעל קדי לא תרומה ואם תרומה
 תרומתן תרומה ו אין תרומין
 לא במידה ולא במשקל ולא במניין
 אבל תרומה הוא את המדות ואת
 השקל ואת המנין אין תרומין
 בסל ובקופה שהן של מידה אבל
 תרומה הוא אבן חנין או שלישן
 לא תרומה בסאה חנינה שחנינה
 מידה זו אין תרומין שהן על
 על ויתים הנכנסים ולאין על
 העבים הנדרכות ואם תרומה
 וחזור ותרומה הראשונה מדמעת
 בפני ענינה וחנין עליה חומש
 אבל לא שניה ט תרומין
 שהן על ויתים הנכנסין חין על
 עבים לעשותן ימורקן מישתים
 שהן על ויתים לאכילה ויתים על
 ויתים לאכילה חין על עבים לא
 לאכילה ועבים על עבים לאכילה
 ונמלך לדרכן אינו חין לתרומה
 אין תרומין מדבר שנגמרה
 מלאכתו על דבר שלא נגמרה מלאכתו
 ולא מדבר שלא נגמרה מלאכתו
 על דבר שנגמרה מלאכתו ולא
 מדבר שלא נגמרה מלאכתו על
 דבר שלא נגמרה מלאכתו ואם תרומה
 תרומתו תרומה פ"ב הל' י

אין תרומין מן הטהור על הטמא
 ואם תרמו תרומתן תרומה באמת
 הענין של דבילה שניטמא מקצת
 תרומה מן הטהור שיש בו על הטמא
 שיש בו וכן אגדה של חק' וכן
 ערימה היו שני עגלין שתי אגדות
 שתי ערימות אחת טהורה ואחת
 טמאה לא יתרום מזה על זה
 אלא יתרום או תרומין מן הטהור על
 הטמא ב אין תרומין מן הטמא
 על הטהור ואם תרם שוגג תרומתו
 תרומה מיד לא עשה כלום וכן
 לה שהיה לו מעשר טבל והיה מפריש
 עליו והולך שוגג מה שעשה עשה
 מיד לא עשה כלום ו יהודה זה אם
 היה יודע בו מתחילה אף על פי שוגג
 לא עשה כלום ג הטמא לכלים
 בשבת שוגג ושתמש בהן מיד לא
 ישתמש בהן המעשר והמב שלב
 בשבת שוגג יאכל מיד לא יאכל
 הנטען בשבת שוגג יקיים מיד
 יעקר ובשביעית בין שוגג בין מיד
 ונקוד ד אין תרומין ממין
 על שאינו מינו ואם תרם אין תרומתו
 תרומה כלמין חייבים אחד כל מין
 תאינים אחד כל מין תאינים צורות
 ודבילה אחר ותרומה מזה על זה כל

אב ידוע שהיתה של חומץ עד שלא
 תרמה אינה תרומה אם משתמיה
 החמישה הרי זה תרומה אם ספק
 תרומה וחזור ויתרום הראשונה
 אינה מדמעת בפני ענינה ואין
 חזיתין עליה חומש וכן השנייה
 ב נפלה אחת מהן בתוך החולין
 אינה מדמעתן נפלה שנייה למקום
 אחר אינה מדמעתן נפלה שתיהן
 למקום אחר מדמעות ביקטעד
 שמישתיהם ג העותפים
 שתרכו זה אחר זה וי עקבה או
 תרומת שנייה תרומה וחל אם
 אין תרומת השני תרומה ויסקה
 או אם תרם הראשון כשיער
 אין תרומת השני תרומה ואם לא
 תרם הראשון כשיער תרומת השני
 תרומה ד במידה ימור בשלא
 דבר אבל הידשה אתבן ביתו או את
 עבדו או את שפחתו לתרום תרומתו
 תרומה ביטל אם עד שלא תרם
 ביטל אין תרומתו תרומה געשתים
 ביטל תרומתו ביטל תרומתו תרומה
 הפועלים אין להם רשות לתרום חוץ
 פן הדדכות שהן מטמין אתהצת
 טיד ה האומר תרומת חבדו
 והכתיבו ומעשרותיו בתוכו תרומת

מקום שיש בהן תרומה מן היפה כל
 מקום שאינן בהן תרומה מן המתקנים
 ו יהודה לא לעולם הוא תרומה מן
 היפה זה תרומה בעל קטן שלם
 אבל לא תרומה בעל קטן ו יהודה או
 לאבי אלא חצי בעל גדול וכן היה
 ו יהודה או תרומה בעל קטן כ
 מדינה על הכופרים אבל לא כופרים
 על צד מדינה מפני שהוא מאכל
 פוליטיקיס ו תרומתן וית
 שמן על ידית כבש אבל לאותו
 כבש על ידית שמן ויתן שאינו מב
 מושל על המבשל אבל לא מבשל
 על שאינו מבשל זה הכלל כל שהוא
 כלאים בתורה לא יתרום מזה על
 זה אפילו מן היפה על הדע ועל שאינו
 כלאים בחבירו תרומה מן היפה על
 הדע אבל לא מן חוץ על היפה ואם
 תרם מן חוץ על היפה תרומתו תרומה
 חוץ מן החוץ על החיטוב שאינו
 אוכל הקי שותה מלפפנות מן
 אחד ו יהודה או שתי מינים
 פ ר ג ה ל ו

התרם קישות ועמילאת מרדד
 אכתי והיטיב את סרוח תרומה
 וחזור ויתרום התרומה קבית של
 מן ונמלאת של חומץ אם ידוע

מעשר

מעשר זה בתוכו שמיעון א קרא שם
 וחכמ' או עד שיאמר בנפשו ובדומו
 ל לעוד חסמה אהאומר תרומת בדי
 מיני עליו קרא שם ר אליעד בנפשו
 אהאומר עישה מעשר זה עשו
 תרומת מעשר עליו קרא שם ו
 המקדים תרומה ליכורים מעשר
 ראשון לתרומה ומעשר שני לראשון
 את על שהוא עובר בלא תעשה מה
 שעשה עשו שנ מלאך ומע
 לאתאחר ו ומנין שיקדמו בכורים
 לתרומה זה קדמי תרומה ראשית
 זה קדמי תרומה ראשית אלא קדמו
 הבכורים שהן בכורים לכל התרומה
 לראשון שהוא ראשית ומעשר ראשון
 לשני שיש בו ראשית ה המתכוון
 לתרומת אומר מעשר מעשר ואמר
 תרומה עולה ואמר שלמים ואמר
 עולה שני נכנס לבית הוק ואמר לזה
 שני נהנה לזה ואמר לזה לאאמר כלם
 עד שיהא פיו ולבו שווים ט הנמי
 והכתי תרומתו תרומה ומעשרותן
 מעשר והקדישן הקדש וזהו
 א אין לכרי נדסתני חכמ' א ושל
 תרומת הנכס מדעעת מחייבין עליה
 חוקי שר שמעון פוט
 פו ד הל ט

פ

טלמי

המפריש מקצת תרומה ומעשרות
 מוציא ממנו תרומה עליו אבל לא
 למקום אחר ו מאד אואת מוציא
 הוא ממקום אחר תרומה ומעשרות
 ב מי שהיו פירותיו במגדה ותנן
 טאה לבן ליו וסאה לעני ומפריש עז
 שמונת סאים ואוכלן דבר ו מאד
 וחכ' אוב אינו מפריש אלא לפי
 חשבון ג שיעור תרומה עקפה
 מארבעים בית שמי א משלשים ו
 והכינונית מחמשים והדעה מששים
 תוס ועלה בידו אחד מששים תרומה
 אינו ערך לתוס חזר וחוסק חייב
 במעשרות עלה ביד מששים ואחד
 תרומה יתור ותוס כמות שהוא
 לימוד במידה במשקל ובמנין וידה
 אוב שלא מקהמוקד ד האומר
 לשלוח עאות תוס תוס ברענו שלבעל
 הבית ואם אינו יודע ערועו שלבעל
 הבית תוס בכינונית אחד מחמשים
 פחות עשרה או חוסק עשרה ות
 תרומתו תרומה אם נתכוון לחוסק
 אפילו אחד אין ועומת תרומת
 ה הגרבה בתרומה ר לעוד או אחד
 מעשרה סתומת מעשר מת מיכן
 ועשה תרומת מעשר אבל לא ממקום
 אחר ושמע' אוב מחזיק חולין

IV1

2

3

4

5

ומחנה תרומה וטרפון וקקס
 אובעך שי שר שם חולין ו
 בשלשה פרקים משערים את הכללה
 בכרות ובסיפות ובאמצע הקיץ
 הלונה משבח וממזד משבח ממנו
 והשוקל משבח משלשון ו
 אליעזר או תרומה עולה במאה ואחד
 ו הושע במאה ועוד ועוד אין לו
 שיעור ו יוסתבן משולם או ועוד
 קבלתה סאה שתות למדמע ח
 ו הושע אומתאנים שחורות
 מעלות את הלבנות לבנות מעלות
 שחורות עגלי וזילה הגדולים
 מעלים את הקטנים והקטנים מעלים
 את הגדולים והעגלים מעלין את
 השלבים והשלבים מעלין את העגלים
 ו אליעזר או קקס או בירועמה עולה
 ארבע עלות ואת ו בשאיש ירבע
 מה נפלה אין מעלות ואת ו
 בינו חמשים ואינים שחורות
 חמשים לבנות נפלה שחורות אסמות
 לבנות מתרות נפלה לבנה לבנות אסמות
 ושחורות מתרות בשאיש ירבעמה
 נפלה מעלות ואת ו ובו ו אליעזר
 או מתמזד ו הושע מקל ו
 ובו ו אליעזר מקל ו הושע מחמז
 בחדס ליתרא קימעות על פי הכר

ואין ירבע או ו ויתא ו אליעזר או רואן
 אותן כלותן פרדות החמזות ו
 מעלות את העליונות ו הושע או
 לא תעלה עד שיהא שם מאה כר
 יא סאה תרומה שנפלה על פי
 מגדה וקפיד ו אליעזר וזמא ויש
 בקפיד תעלה באחד ומאה ו הושע
 או לא תעלה סאה תרומה שנפלה
 על פי מגדה וקפיד ואם כן למת אמר
 תרומה עולה במאה ואחד ואם אינו
 ירבע אסבללות ון או לאין נפלה
 יב שתי קופות שתי מגורות שנפלה
 סאה תרומה לתוך אותה מהן ואין שני
 לא ו מהן נפלה מעלות ו אתה ו
 שמיען או אפילוהן בשתי עינות
 מעלות ו אתה ו יב או יוסת
 מינשה בא לפניך עקבך בחמשים
 אגרות שלמך שנפלה אתה מהן
 לתוכן חמישה תרומה ואמרת לפני
 תעלה לא שהת רומה עולה בחמשים
 ואחד אלא שהיו שם מאה ושני חמשים
 פר ו הל יב
 סאה תרומה טמאה שנפלה לפחות
 במאה חולין למעשר ראשון ולמעשר
 שני ו הקדש בין טמאים בין טהורים
 וקבו אם טהורה היננה אותה הסאה
 ימכרו לכהנים בדימי תרומה חרין טומי

א
א

אותה סאה ואם למעשר ראשון
 נפלה וקרא שם לתרומה מעשר ואם
 למעשר שני ולהקדיש נפלה היי
 אלו ופירו ואם טמאים היו איתן
 החולין יאכלו נקודים או קלות
 או תלוש במי פירות או תחלקן
 לעיסות כדו שלא הוא במקום אחד
 כביצה ב סאה תרומה טמאה
 שנפלה למאה חולין טהורים ו לעז
 תירוס ותי שרף שני או סאה שנפלה
 היא סאה שעלת חכב או תעלה ותאכל
 נקודים או קלות או תלוש במי
 פירות או תחלק לעיסות כדו שלא
 יהי במקום אחד כביצה ג סאה
 תרומה טהורה שנפלה למאה חולין
 טמאים תעלה ותאכל נקודים או
 קלות או תלוש במי פירות או תחלק
 לעיסות כדו שלא יהי תרומה טהורה
 במקום אחד כביצה ד סאה תרומה
 טמאה שנפלה למאה סאה תרומה
 טהורה בית שמי אוסדין ובית הלל
 מתדין אמרו בית הלל לבית שמי הו
 הוואיל וטהורה אסורה לזרים ואת
 טמאה אסורה לכהנים מה טהורה
 עולה אף טמאה תעלה אמרו להם
 בית שמי לא אם העלו החולים הקלים
 וטמאים לזרים את הטהורה תעלה

חמורה אסורה לזרים את הטהורה
 לאחר שהדדו אל מעמד איתרום
 ותי שרת וחכב או אבדה במיעוטה
 ה סאה תרומה שנפלה למאה
 חזבייה ותפלה למקום אחד וליעז
 או מדמעת בתרומה ודיו וחכב או
 אינה מדמעת אלא לפי חשבון ו
 סאה תרומה שנפלה לפחות ממאה
 ומיעו ותפלמן המדמעת למקום
 אחד ו אלעז או מדמעת בתרומה
 ודיו וחכב או אינה מדמעת מדמעת
 אלא לפי חשבון ואין המחומין מחמין
 אלא לפי חשבון ואין במים טאובין
 אלא לפי חשבון ופוסלין אותן מקנה
 אלא לפי חשבון ז סאה תרומה
 שנפלה למאה היביתה ותפלה אחת
 היביתה ותפלה אחת הרי וזמנות
 עד שתבנה תרומה לחולין ח
 סאה תרומה שנפלה למאה ולא
 הספיק להגביה עד שנפלה אחת
 הרי זו אסורה וי שמעון מתיר
 ט סאה תרומה שנפלה למאה
 וטחנן ופחות בשם שפחות החולין
 כך פחותה תרומה מתר סאה תרומה
 שנפלה למאה וטחנן והותירו בשם
 שהותירו החולין כך הותירו תרומה
 אסור אם ירוע שחוטטם שלחולין

למחנה

ופירות משל תרומה כגון סאה תרומה
 שפלה לפחות משל ארבעה זבובים
 שם חולין אם שוה בזה ואם
 מיד אסור
 פ ד י ה י
 האוכל תרומה שנתקן קודם
 וזו ש' אחד האוכל אחד קשתה
 אחד הסך אחד תרומה טהורה
 ואחד תרומה טמאה משלם חומשה
 וחמש חומשה אינו משלם חומשה
 אלא חוליס מתקן קודם ובעשרים
 תרומה חמש ולמין תרומה אם
 יצא הכתוב לטוב או לרע
 בהישרו שוה זה תרומה אחד בך
 נישאת לטוב או לרע ש' לאוסה
 זה כהן אכלה ש' זה קודם חומש
 לעומה אם נשחט ש' זה כהן
 אכלה משלם קודם לעולם חומש
 לעומה ש' זה קודם האוכל תרומה
 שוה משלם קודם לעולם חומש
 זה ש' זה ג' זה אכלה
 פ' ע' זה אכלה חומש תרומה הוא
 משלם את הקודם והוא משלם את
 החומש ג' א' זה חכמה חומש
 קודם חומש הוא משלם לקודם
 ע' זה ח' ח' זה ח' זה ח'
 אכלה ש' זה ח' זה ח' זה ח'

תרומה אכלה משלם שני קדושים חומש
 וחומש קודם חומש מן החולין קודם
 מדי תרומה נגב תרומה קודם חומש
 משלם שני חומשין קודם טהורין
 ב' קודם שלומי ס' ח' אין משלם
 מן הקודם מן הטמא מן הפאור
 מן הקודם ולא מן העשר ראשון
 שלא מטלה תרומתו ולא מן העשר
 שני והקודם שלא נפדו שאין הקודם
 פדה את הקודם דברי ר' מאיר חכם
 מתירין באילו י' ו' אלעזר אס'
 משלם מן חומש על שאינו מן חומש
 שושים מן חומש על חומש ע' זה א'
 אין משלם אלא מן חומש על שאינו
 מן חומש י' לפיכך אם יאכל קשתה
 של עב שביעית ימתין לקשתה אם
 שלמו יא' שביעית וישלם מהן מקום
 ש' אלעזר כקל מש' ו' ע' זה חומש
 ש' ונתן לטוב את הקודם טבל שהוא יא'
 להעשות קודם דברי ר' אלעזר ו' ע' זה
 א' ונתן לטוב את הקודם קודם שאכל
 פ' י' ה' י'

האוכל תרומה מיד משלם את הקודם
 אינו משלם את החומש והוא משלם
 חולין אסור זה הכהן למחול מחול
 ב' בת כהן שנישאת לישור ואחר כך
 אכלה תרומה משלמת את הקודם ואינו

ופירות משל תרומה כגון סאה תרומה
 שפלה לפחות משל ארבעה זבובים
 שם חולין אם שוה בזה ואם
 מיד אסור

vii

ל"א

בעל מוס עבודתו פסולה ב וכולם
 שהיתה תרומה לתוך פיהם ו אליעזר
 אום יבלעו ו יהושעא ופלוטו אמרו
 לו נטמיתה נטמית תרומה ו אליעזר
 אום יבלעו יהושעא ופלוטו טמא
 היתה וטמאה היתה תרומה או טמא
 שהוא טבל או מעשר ואשון שלא
 נטלה תרומתו או מעשר שיני והקדש
 שלא נטפרו או שטעם טעם פישפש
 לתוך פיהו הרי זה פלוטו ו היה
 אוכל באשכול ובכנס מן הגנה לתוך
 ו אליעזר אום יבלעו ו יהושעא לא
 נטמו והשיבה לולי שפתי אליעזר
 לא נטמו ו יהושעא ו נטמו ו
 מן של תרומה שניטלה ושפתי און
 עתה לוב שלחולים שלשה משקין
 אסורין משום גילוי המים והיון והוא
 ושאר כל המשקין מתערין במה שהיו
 ויהו אסורין כדי שיטמא החושב
 במקום קרוב ויטמא ה שיעור
 המים המנוגלים כדי שיתאחד בהן
 המורה ו יוסה או בבליים כל שהן
 ובקרקעות ארבעים סאה ו
 ניקורי תאינים ונעבים הקרי שואים
 והדילוגים האבי טיחים והמלפפות
 אפילו הן כבד אחד גדול אחד קטן
 תלוש אחד מחבר כל שיש בו לוח

הדין שיהיה שם
 בין אסור
 בישום ג' לוח
 ו נחמיה זכור

אמרו ונשיבת הנחוש אסורה לפני
 סכנת נפשות ו חבית של תרומה
 שנטלדה להספך טומאה ו אליעזר
 אום אס היתה מונחת במקום הסודרה
 ניחנה במקום המוצנע אם היתה
 מצולה וכסודר יהושעא אום אס היתה
 מונחת במקום המוצנע ניחנה במקום
 התרופה אם היתה מכוסה תלינה
 רבן גמלי' אום אליהו שפד דבר ה
 חבית שנשברה בגת העליונה הסודרה
 טמאה מזהר אליעזר ו יהושעא
 שאם יכול להניח ממנה רביעית בטרה
 ניחל ואם לאו ו אליעזר אומד ו תטמא
 ואליהו טמאה בדין ט וכן חבית
 של שמן שני שפסד מזהר ו אליעזר
 ה יהושעא שאם יכול להניח ממנה
 רביעית בטרה ניחל ואם לאו ו אליעזר
 אומד ו תיבלע ואל יבלענה בדין
 על חוצץ האמר יהושעא לאוהא
 תרומה שני בנות עליה מלמאה
 אלא מלאכה בל תטמא כיצד היתה
 עובר משקום למקום וכברת של תרומה
 בזה אם לו נוכח טרלי אחת מהן וטמא
 ואם לאו הרי אני מטמא את כולם ו
 אליעזר אום יטמא את כולם ואל יטמא לו
 אחת אחת מהן יהושעא אום יטמא לפני
 אחת על הסלע וא וכן נשים שאמרו

78

10

הקדש ומעשר שני חולים ופוחה אותם
 בזמן זרעו ה מאה ליצנה של תרומה
 ואחת של חולים כולם מותרים בידו שרע
 כלה אבל בידו שאין זרעו כלה אפלו
 מאה של חולים ואחת של תרומה כולם
 אסורין ו הטבל צד גלו מתחין
 בידו שרעו כלה אבל בידו שאין
 שאין זרעו כלה גדולי גדולי אסורין
 ואי זה הוא זרעו שרעו כלה כגון הלוח
 השום והבגלים כ יהודה זה שום כשעור
 המכש עם הנכס בחסות
 את עלפי שפירותיו טבל אוכל מתן
 ערו שיתלו תרומה שניטמאן שיתן
 טהור מלמא ואסורין מלאות ער
 שנים האוכלו יהודה אען שנים
 השנה פ פ ה ל ו
 בעל שנתנו בתוך ער שום אם שלם
 מותר אם חיתכו בנותן טעם ושאר
 כלהתבטל בין שלם בין מחתך בנותן
 טעם ו יהודה מותר בנותן שאינו
 אלא ליטול את התרומה ב תפוח
 שריסקו ותנו לתוך עיסה וחמץ
 חרי ואסורה שערס שנפלו לתוך
 הבז שלמים אפ עלפי שחב איסו
 מיטין מיטין מתחין ו יהודה פ
 חמה ותנה עלפי חבית שלין של תרומה
 ו מאור אסור סודה מעור ו יוסה

להן שלמים עם לט אחת מבם וניטמא
 ואם לאו הרי אט מטמאין את כולם
 וטמאו את כולם ואל יסדרו להם נפש
 אחת מישראל

פ ר ט ה ל יא

הורע תרומה שותף יתכן מיד יקיים
 אם הביאה שליש בין שותף בין מיד
 יקיים ובפשתן מיד יתכן ב חיים
 בלקט ובשכחה ובפאה ועניי ישראל
 ועניי כהנים מלקטים ועניי ישראל
 מוכרין את שלהן לכהנים כמי תרומה
 וחמץ שלהן אפי טהור לא ילקטו
 אלא עניי כהנים שמה ישכחו ותנו
 לתוך פתק אפי ויעשה אסון לא
 ילקטו אלא טהורין ו חיים
 במעשרות ובמעשר עני ועניי ישראל
 ועניי כהנים מטלים ועניי ישראל מוסין
 את שלהן לכהנים כמי תרומה וה
 חמץ שלהן חמץ משכחה חמץ
 ביצר יעשה טלה בפפות בניאור
 כהמה ונתן לתוכן מאותו חמץ
 נמיטא לאומים את התרומה ולא יאכל
 את התרומה ו גדולי תרומה ת
 תרומה גדולי גדולים חולים אבל
 לא את הטבל ומעשר ראשון וספוח
 שביעית ותרומת חמץ לארץ ותרומת
 תביכורים גדולים חולים גדולי

(Circular stamp or mark)

מתיר בשלחטים ואוסר בשלשע
 שעדים מפני שהשעדים שואבין
 ונתן שהיסקין בכמן שלחמה
 ואפהבו את הפת הפת מתרת שאש
 טעם בכמן אלא רחבין ה' תלתן
 שנפלה לתוך הסוד שלמים בתרומה
 ובמעשר שיני אפי' יש בודע כדיל
 לתן וטעם אבל לא בעין ובשביעית
 בכלאי הכוס ובהקדש אפי' שרע
 ובעין כדיל לתן טעם ו' מי שהיה
 לו חבלי תלתן שלכאי הכוס חלקן
 היו לו חבלי תלתן שלטבל כותש
 ומחשב כמה זרע בהם ומפריש את
 הזרע ואינו צריך להפריש את הזרע
 אם הפריש לא יאמר אכתוש ואטול
 את הזרע ואטול את הזרע אלא נתן
 הזרע עם הזרע ו' ותיחולקין
 שכבשן עם ותי תרומה פטעין חולקין
 עם פטעין תרומה פטעין חולקין עם
 שלימי תרומה או במי תרומה אסור
 אבל שלימי חולקין עם פטעין תרומה
 טומ' ח' דג טמא שכבשן עסוג
 טהור כל צב שהוא מחזיק סאתים
 אם יש בו משקל עשרה ביהודה שהן
 חמש סלעים בגליל דג טמא יחד
 אסור ו' יהודה או רביעית בסאתים
 ו' יוסה אפי' משה עשר בו ט

לה

ש"ס
 ס"א
 ט"א
 ח"ב

חובים טמאים שנכשו עם חובים
 טהורין לא פסלו את עין העיר ו'
 צדוק על צד חובים טמאים שהוא
 טהור ו' כל הנכשין זה עם זה
 מותרים אלא עם החוסית פ' חסית
 של חולין עם חסית של תרומה חסית
 של חולין עם ח"ק של תרומה אסור
 אבל ח"ק של חולין עם חסית של תרומה
 מותר יא' ו' יוסה אפי' כל הנכשין
 עם התרומים אסורין מפני שהן מתבנין
 את הטעם ו' שמיעון או כרוב שלשיק
 עב כרוב שלבעל אסור מפני שהוא
 בולע ו' עסקה אפי' כל המתבשרין
 זה עם זה מותרין אלא עם הכשר ו'
 יחנן בן נורי או הכבד אסרת ואינה
 נאסרת מפני שהיא פולטת ואינה
 בולעת יב' בריש שניה של
 בתבלים אסורין אפילו חלמון שלה
 אסור מפני שהוא בולע מביב שיש
 ומי שלקות של תרומה אסורין לוחם
 פ' יא' הל' יב'
 אין טתנין דבילה וצדקות לטעם
 המותרים מפני שהוא מאבדן אבל
 טתנין את הדין לטחיים אין טתנין
 את השמן אבל עושין את הדין ו'
 ימילין אין מב' שלים יין של תרומה
 מפני שהוא ממעיטו ו' יחוד ו'

9

10

11

12

XI

מתיר מפני שהוא משביתו ב
 ובש תמרים ויין תפוחים וחומץ
 סתתות ושאר כל מיפירות שלט
 של תרומה ואליער מחייב קרן
 חומץ ויהושע פוטו ואליער
 מטמא משם משקה או יהושע
 לאמנו חכם שבעה משקים במתי
 פטמים אלא אמרו שבעה משקין
 טמאין ושאר כל המשקין טהורין
 אין עושין תמרים ודבש ולא
 תפוחים ולא תפוחי יין ולא סתתות
 חומץ ושאר כל הפירות אין משנין
 אותן מיבירותן בתרומה ובמיעור
 שני אלא דיתים וענבים בלבד אין
 סופגים ארבעים משם עולה אלא
 על הירמאמן הדיתים ומן הענבים
 אין גביאין בכורים משקין אלא
 הירמאמן הדיתים ומן הענבים
 ואינו מטמא משם משקה אלא
 הירמאמן הדיתים ומן הענבים אין
 מקריבים על גבי המזבח אלא הירמא
 סז הדיתים ומן הענבים ויעקבי
 תאנים וצוזות והכלסים והחרובין
 של תרומה אסורין לתרים ה גלעני
 תרומה כל זמן שהוא מכנסן אסורות
 אם השליכן מתחת וכן עימורן
 הקדשים כל זמן שהוא אסורין ואם

השליכן מתחת המזבח מתיר
 סוכים שלוח שות אסורות ושלשנות
 מתרות נהג בטרומה כדרך שהוא
 נהג בתרומה כדרך שהוא נהג
 בחולין המסילת קב או קבים לצאה
 לא יאבד את השאר אלא יחזנו
 במקום מרובע ו מענה שפניה
 ממה חייגי תרומה אין מחייבין
 אותו להיות יושב ומלקט אותו אוחת
 אלא מלקט כדרכו ונותן לתוכה חולין
 וכן חבית של שמן שני שפכה
 אין מחייבין אותו להיות יושב
 ומטפחין אלא נהג בה כדרך שהוא
 נהג בחולין ה המערה מכל
 ומטח שלש טיפים מותן לטכור
 חולין הדכירה ומצאת הדי חות
 תרומה כמה היא בתרומה מעשר
 שלדמיו וחליבתו לכהן אחד
 משנינו לשמנות ט כרשני תרומה
 מאכילין אותן לבהמה ולחיה ו
 ולתרנגלים ושור שסכר פרה
 מסכן מאכילה כרשני תרומה מסכן
 שסכר פרה משור אפ עלפי שמו
 שמו חותיה עליו לא מאכילה כרשני
 תרומה ושור ששים פרה מסכן לא
 מאכילה כרשני תרומה מסכן ששים
 פרה מית מאכילה כרשני תרומה

אוכלים פטורים לפיכך אם היכנסו
 לכתיהן מתקנים ויהי טלו והיכנסו
 לכתיהם לא יאכלו מהם ערמי לפיכך
 אם היכנסו לכתיהם אינן מתקנים
 אלא רמי ב היו חשבים בשע
 ארבותות ואמר טלו לכם תאינים
 אוכלין פטורין בעל השער בעל
 החנות חייבים ו הוזהר פטר עד
 שיחזור את פניו או עד שיפנה
 מקום ושיפנה ג המעלה פרות
 מן הגליל ליהודה או עלה לירושלם
 אוכל עד שהוא מגיעה שבת
 הרוכלים המזדוהרין בעירות אוכלים
 עד שהן מגיעים למקום הלידה ו
 הוזהר ארבותות האשון הוא אבותו
 ו פרות שתורמן עד שלא
 נוצרה מלאסתן ו אלו עד אוסר
 מלאכל מהן ערמי וחכמתן חוץ
 מכללת תאינים כלכלת תאינים
 שתמצהו שמיען מתוך חכ אוסרין
 ה האומר לחבירו האלף אסור
 זה ותן לי בו חמש תאינים לא יאכל
 עד שיעשדובו ו מאיר ו הוזהר
 או אוכל אחת אחת פטור ואם יעץ
 חייב אם ו הוזהר מעשה גיעת ג
 וודים שהיתה בירושלם והיו
 תאינים נטבחות משלוש ומאובע

את תבלי ען שחלקוט כל יורכו במי
 וכו' אם במולך לשוק אבל במולך לית
 אוכל מהן ערמי עד שהוא מגיע לית
 ו הפרד הימורים והחורבים
 משיעמיד ערמה תבואה משימח
 אם אינו ממרח עד שיעמיד ערמה
 הקיטנות משיכבוד ואם אינו כבוד
 עד שיעמדו אפ עלפי שמרח נוטל
 מן הקוטעים ומן היצדים וממרח
 שבתוך התבן ואוכל ו הוזהר
 משיקפת את עלפי שקיפה קולטן
 חפץ העליונה מן היצד וקוהו ד
 השמן משורד לעקה אפ עלפי שרד
 נוטל מן העקל ומן המיל ומבין הפנים
 ונתן לחמיי טה ולתמחיי אבל לא
 יתן לקדחה וללפס בשמן מתנוהין
 ו הוזהר או לבלתה מתן חוץ מדבר
 שישבו חומץ וריח ה העגל
 משיחלקטן מחלקים בתאינים ובע
 בעבדים שלטלו והוזהר אוסר ה
 המחליק בעבדים לאוהכשר ו הוזהר
 או הוכשר גרנות משידוש ו מענה
 משיעלהו רש בחבית ומעמל
 בגמרה נסבה תחבית ונפתחה
 ומענה לא יאכל מהן ערמי ווסה
 מתי פ ב הל ה
 הוזהר בשוק ואמר טלו לכם תאינים

תבלי
 משיעמיד
 ערמה
 תבואה
 משימח
 אם אינו
 ממרח עד
 שיעמיד
 ערמה
 הקיטנות
 משיכבוד
 ואם אינו
 כבוד עד
 שיעמדו
 אפ עלפי
 שמרח נוטל
 מן הקוטעים
 ומן היצדים
 וממרח

למקום
 שיהא
 הולך וכן
 בחבורה
 מאיר אפי
 עד שהיא
 מגיעה לתן

באיסור לא הופרש ממנה הרומה
 ומעשר מעולם ו האומר לחבירו
 האלך איסור זה בעשרים תאנים
 שאבד לבורד ואוכל באשכול עה
 שאבד לי מבגד ואוכל במימון ע
 שאבד לי פורט ואוכל באבטוח
 שאבד לי סופת ואוכל אכל אס
 אטה ב בעשרים תאנים אלו בשני
 אשכולות אלו בשני רימונים אלו
 בשני אבטוחים אלו אוכל כרוב
 פטור מפני שקנה במחוקר לקדש
 השוכר את הפועל לקדש ע

חבירו זה לאכל זה לאכל זה לקשת
 זה לקנות חבירו יהודה אומה לק
 לאכל חביר זה לקנות פטור
 פ כ ג ה ו
 המעביר טאנים בחיירו לקדש חבירו
 ובני ביתו אוכלין פטורין הפועל
 שעמד בזמן שאין להם מוחות עליו
 אבל אם יש להן עליו מוחות חייב
 אלו לא יאכלו ב המזיא פועלו
 לשדד בזמן שיש להם עליו מוחות
 אוכלים פטורין אכלת להם עליו
 מוחות אוכלים אחת אחת מן האיש
 אבל לא מן הסל ולא מן הקופה ולא
 מן המוקצה ג השוכר את הפועל
 לעשות ביותם א ל על מנת לאכל
 חתים אוכל אחד אחד פטור ואם
 יחד חייב לנפש בבעלים א ל על
 מנת לאכל ירק מקדש עלה עלה
 ואוכל ואם יחד חייב ו מיטא
 קנינת בודד אפילו בע שדד
 קנינת וכן תאניט שהיא טעם
 עליון מיטא וטחיה תאנים מוחות
 משם גל ופטורות מן המעשרות
 היותם מחורבים חייבים מיטא
 ברובות אם חדו רוב אדם חייב
 ואם לאו פטור מיטא פולח תביל
 חייב שדדע שמידבר בגמור

III

2

3

10

והחובב שכלל ואחות בפי עלה
 לאשה טעם לא אחת חיקו ואוכל ט
 וכן שהיא נטוה בחיט נטל את
 האוכל וכן מן וכן אכתיחוב
 ו טפן ר עקידה או טעם באש
 פחט בדימון וסוף באבטור
 כיסר שהיא ורעה בחיט מקוטס
 עלה עלה ואוכל ואם עקף חייב
 הסיאה והאחוב והקדית שבויע
 אם היו נשמרים חייבין וטוע
 שהיא עומדת בחיט ונורה לכה
 אוכל כדכופטור עומדת בגובה וטוע
 לחיט אוכל אחת אחת פטור ואם
 עקף חייב עומדת בארץ ונורה לחיט
 לארץ עומדת בחיט לארץ וכוטה
 לארץ הכל הולך אחר העיקר וכוטה
 עיי חומיה הכל הולך אחר העיקר
 ובעיר מקלט הכל הולך אחר הסתם
 ובירושלים הכל הולך אחר הברית
 פ ר ד ה י
 הסבשג צוליק המולח בשדה
 חייב המכמיד בארמון פטור חכ
 המטבל בשדה פטור הפועל ויתם
 שייצא השדה פטור הסמוך ויתם
 ויתם עלבשור פטור ואם סחטנתן
 לתוך ודו חייב המקפה לתבשיל פ
 פטור ולקדירה חייב מפני שהיא כמח

והחובבין עד שלא יפסן לאשה
 טורח מוחן לבדמה פטור טעם שהיא
 מחויר את המותר ה אי זה חיט
 שהיא חייבת במיעשות י שמיע
 אי חיט היצירת שהכלים נשמרים
 בטובה י עקידה או כל שאנוך פתוח
 ואחר טעם פטורה נחמה או כל
 שאין אדם בוש מלאך בטובה חיי
 חייבת ו יוסה או כל שמיכנס להטון
 אומרין למה אתה מבקש פטורה
 ו יהודה או שתי היצירות ו לפנים
 טור הפנימית חייבת והחייבונד
 פטורה ו הנבמת פטורין
 את עלפי שחן של חיט והחייבת
 בית שער אכסדרה נחפסת חיי
 אלו כחיט אם חייבת חייבין ואם
 פטורה פטורין ו העירפין זה
 חבובין ואלק טיות פטורים
 סוכת גיסר את עלפי טויש בה
 ריחיים ותרנוגלים פטורה סוכת
 היצירין הפנימית חייבת והחייבונה
 פטורה ו יוסה או כל שאינה דיתת
 החמה ודירת הגשמים פטורין
 סוכת החג בית ו יהודה מחייב חול
 פטורין ה תאמה שהיא עומדת
 בחיט אוכל אחת אחת פטור ואם
 עקף חייב ר שמיעון או אחת במיע

במעשרותו אינו אהיה עלה מעשר
 ומצות אבינו וקפלים וקפלים
 אינו מעשר אלא אהיה מעשר
 שהן פירי פה ה' ה' ה'
 הענין שיהיה מעשר של וטעם
 של פטור לקח במזון לקח פטור
 לקט לשלח לחבירו פטור ואלו
 עניניו אלו הם וישבו אבות נעמים
 בשוק הרי אלו חייבים ב' הענין
 לפת והטעם ממנו של וטעם
 של הענין פטור שהוא ג' בעל
 שהיה שוה בעליו שהיה מלמדי
 נפשו עליוס מפולח ומזמנים
 אלו כנענים בשדה ג' לאיסור
 את פירותיו משבאן לענת המעשרות
 למה שאינו נאמן על המעשרות ולא
 בשביעת ג' שהיא חשוד על
 השביעות ואם ביכרו טעל את וקבוצות
 ומזב אתה שאר ד' לאיסור
 את מבכר ואת גפנו ואת חזנו למה
 שאינו נאמן על המעשרות להוציא
 מהן משקין ואם הוציא חייב במע
 במעשרות ופטור מן המזונה שהם
 בלבו על הקטעים ועל העדיון ועל
 מה שבנוך התבן ה' הלוקח שיה
 חק במזונה עד שלא יאמר
 המעשרות חייב משבאן לענתו

קטן ב' תעקרות שטמנו תאנים
 בשבת ושבת לעשן לא יאכלו ע'
 ערסא השבת עד שתעשרו כלל
 שבת שבת שבת פטור ובינת ואל
 מחייבין ד' קחה א' אתה לוקט
 את הכללה לשלח לחבירו לא יאכל
 עד שיעשר ב' הנטל ויתים
 מן המעשר טבל אחר אחד במלח
 ואכל ואם מלח וטעם פטור חייב ו'
 אליו א' מן המעשר טעמו חייב
 מן הטעם פטור מפני שהוא מחזור
 את המזון ד' שותים על הגר
 כן על החטין כן על המעין פטור
 דברי שאר ו' לעור בר ערוק מחייב
 חכם א' על החטים חייב ועל העומר
 פטור ה' המקל בשעורים
 שקלף אחת אחת ואכל ואם קילף
 וטעם לתוך ידו חייב המול מלית
 של חטים טעמו חייב ליד ואכל
 ואם נפה וטעם לתוך חיקו חייב
 כוסבר שורע לרע ורקה פטור
 ורעה לרע מיתעשרת ורעה קי
 גלוי עור א' השבת מיתעשרת ורע
 ורע חייב אם חכם א' אנו מעשר
 ורע חכם אלא השחלים והעג
 בלבו ו' רבן במלוי א' התמדות
 שלתמן שלחן שלחן לכן חייב

אותו ואין מחליפים אותו ולא שוקלין
 כגדו ולא יאמר און לחבירו בחדשים
 האלך מין חק לי שנתן וחומץ וכך
 שאר כל הפירות אבל סתמן זה לה
 פתות חנם ב מעשר בהמה און
 מזכירן אותו תמים חי ולא בעל מוט
 חי ושחוט ואין מקדשין בו את
 האשה הבכור מזכירן אותו תמים
 חי ובעל מוט חי ושחוט ומקדשין
 בו את האשה אין מחליקן מעשר
 שני על אסמון ולא על המטבע
 שאינו יורא ולא על המעות שאין
 ברשותו ג הלוקח בפסולתו
 השלמים וכו' לישור תאונה יסא
 העד לחולק את עלפי שהעד מו
 מרובה על השר כדי מין סתמות
 מקום שדרך להימכר סתמות
 יצא הקניקן לחולק האיצרון וה
 השקדים יצאו קליפתן לחולק
 התמד עד שלא החמיץ אינו נלקח
 בכסף מעשר מהחמיץ נלקח
 בכסף מעשר ד הלוקח חסה
 לרבו שלמים וכו' לישור תאונה
 לא יצא העד לחולק כדי מין פתחות
 או סתמות מקום שדרך להימכר
 פתחות לא יצא הקניקן לחולק
 סלי תאינים וסלי ענבים עם הכלי

והגשורת חיוב פטור סדכו חולק
 ר יהודה אן את ישכר פרעין וילקט
 אכלב שמעון בן גמלי' במי רבים
 אמתים בזמן שקנה קרקע אבל בזמן
 שלא קנה קרקע אס ער שלא בא
 לענת המעשרות פטור מאור
 ארבעה שבועות ו המתנה ונתן
 מטבחה ויציא כדי מדין פטור
 רבנן דהמיתב מחייב מיטא קטר עמיתו
 מצינא עליו ממקום אחר לפי השבוע
 ר חזקיה תנאים שלטו בעי הערמה
 חזקיהו ר' אלעזר ר' יוחנן ר' יצחק
 שמעון ר' תנאי ר' יוחנן ר' יצחק
 ח שום בעלי כרי בעל שלחן
 יובדים הקילקיס וכו' שים המטות
 כמאר אן הקרקס ר' יוסה יוס
 את הקוטנים פטורין מן המעשרות
 ובלקוחים מכל ארס בשביעות ורע
 לתה עליון ורעבוישים ורעבילים
 ורעל פתות וישאר ורעבויגה
 שאין מאכלים פטורין מן המעשרות
 ולקוחין מכל ארס בשביעות אפ על
 פישאיהם ורוביה הרי אלו יאכלו
 חסל מעשרות
 פק ה
 מעשר שני פי א
 מעשר שני אין מזכירן אותו און פמשכנים

לא יאכלו ממנו כלו לחולין זה הלוקח
 מים ומלח ופירות המחוברים לקרקע
 או פירות שאינן יכולין להגיע אל
 לירושלם לא קנה מעשר הלוקח
 ואכלו במקום אסאן מקדש הקדוש
 הלוקח כהנה שנגזר חזק ורמיה
 למקומה מזוהת עליו תאכל במקום
 אסאן מקדש שתקבר עליו עונה
 ו אן לוקחין עבדים וקרקעות
 ובהמה טמאה מדמי מעשר שני
 אסלקו ואל כנגדו אסאן מקדש
 קדוש וביס קיני וביס קיני ודלות
 חטאות ואשמות מדמי מעשר
 שני ואם הביא אכל כנגדו וההכל
 כל שהוא חוץ לאכילה ולשתיה
 ולסיכה מדמי מעשר שני האל
 כנגדו פיק אן הלו
 מעשר שני ניתן לאכילה ולשתיה
 ולסיכה לאוכל דבר שדרכו לאוכל
 ולסוך ובר שדרכו לסוך לאיסוף מן
 חומץ אבל סך הוא את השמן אן
 נפט מין שכן של מעשר שני ואן
 לוקחין כדמי מעשר שני שכן
 נפטם אבל נפטם הוא את החין
 כן לתוכו דבש תבלים והשבי דוד
 השבח לפי השבח דגם שמתבשל
 עם הקפולות של מעשר שני ו

הלוקח
 מקדש
 הקדוש
 מקדש
 הקדוש
 מקדש
 הקדוש

השביחו השבח לפי השבח וניסה
 של מעשר שני שאפיה והשביחה
 השבח לשני וההכל כל ששבו נכר
 השבח לפי השבח וכל שאן שבו
 נכר השבח לשני ב ר שמעון
 או אין סכים שכן של מעשר שני
 בירושלם חזק מתירין אמרו ליה
 שמעון אסאן מקדש חמורה לא
 נקל במעשר שני הקל אסאן מהל
 הקל בתרומה חמורה מקום שהקל
 בבר שנים ונתקן נקל במעשר שני
 הקל מקום מקום שלא הקל בבר שנים
 ונתקן ג הלוק של מעשר שני
 תאכל עימון נים ושל תרומה בית
 שמי או כל מעשרין בטורה חוץ
 מחיפתו בית הלל או כל מעשרין
 בטומאה חוץ משירייה בר שני
 מעשר שני האכלו עם חושים ונכר
 ונכנסים לירושלם חושים אן נכר
 ל טרפון או נתחלקו לעיסות חזק
 או יפרו ושל תרומה בית שמי או שמים
 ושפים בטורה ומאכילים בטומאה
 בית הלל או שמים בטורה ושפים
 ומאכילין בטומאה בית הלל אס
 שמים בטורה ושפים ומאכילין
 בטומאה שמי או האכלו עירי ר
 עקבה או כל מעשרים בטומאה

ה מעות

ה מעת חולק ומענת מעשר שני
 שנתפזרו מה שלקט לוקט למעשר
 שני עד שישלים מה שאר חולין
 אם בכל חפזו לפי השבון וההכלל
 הסתלקטין למעשר שני והנה לין
 לפי השבון ו סלע של מעשר
 שני ושלוש חולין שניתעברו מביא
 בסלע מענת ואוס סלע של מעשר
 שני בכל מקום שהיא מחוללת על
 המענת האלו ובודר את הרכה שבין
 ומחוללין עליה מפני שאמר מחוללין
 כסף על חושות מדחוק לא שקיים
 כן אלא חוד ומחוללין על הכסף
 ו בית שמיא לא יעשה אדם
 את סלעיו דברי חוב בית הלל
 מתירין אבי עקבה אני עשיתי
 לזבן גמלי וכו' הושיע את כספן
 דברי חוב ה הפרט סלע
 מענת מעשר שני בית שמיא אם
 בכל הסלע מענת בית הלל א בשקל
 כסף תשקל מענתו כמאיר אן
 מחוללין כסף ופירות על הכסף ומכ
 מתירין ע הפרט סלע של מעשר
 שני ביהושל בית שמיא אבל הסלע
 מענת בית הלל אם בשקל כסף בשקל
 מענת הדמים לפני חכמה בשלמה
 דימים כסף ודירי מענתו עקבה
 אבישל שהדימים כסף הבעת כסף

תרבעת מענתו טרפון או ארבעת
 אספרי כסף שמיא ימחנה כחנות
 ויאכל כסדה י מי שהיה מקיעת
 כניו טמאים ומקיעתן טמאים
 מביא את הסלע ואוס סה שהטמאים
 שותים סלע ומחוללת עליו ממיטע
 טמאין והחורין שותים מכד אמת
 פר ג ה
 לא יאמר אדם לחבירו הקלאת הפירות
 האלו לירושלם לחולק אלא לו
 העלם שסאכלו ושני שותם בירושלם
 אבל מתנתן זה לזה מתנת חיים ב
 אין לוקחין תרומה בכסף מעשר
 מפני שהיא ממעט באכילתו ר
 שמיעין מתיר זה להסיר שמיעין
 אם הקל ויבוי שלמים הוא מכילין
 לדי פוגרנות ומביא לא בקלבת
 בתרומה אמרו לו חולק בודוי
 שלמים שבין מתרים לזרים נקל
 בתרומה שהיא אסורה לזרים ו
 מי שהיה לו מענת בירושלם ועד
 להם ולחבירו פירות אם לחבירו הדי
 המענת האלו מחוללין על פירותין
 נמיא זה אוכל פירותיו בטמאה
 וזה אוכל פירותיו בטמאה והלא
 עושה ערכו במענתו ולא יאמר
 לעם הארץ אלא בדמיו ד
 פירות בירושלם ומענת במתיר

ואורי המעט האילו מחוללן על
 פירות ההם מעות בירושלם ופירות
 במדינה אורי הפירות האילו מחוללן
 על המעוה ההם ובלד שיעזו הפירות
 ויאכלו בירושלם ה מעות מכמות
 לירושלם וירצאות פירות נכנסים
 ואין יוצאין וכן שמעון בן גמלי
 א הפירות נכנסין וירצאין ו
 פירות שנגמרה מלאכתן נגמרה
 מלאכתן ועברו בעד ירושלם מחוץ
 מעשר שני שלהם ויאכלו בירושלם
 ואלא נגמרה מלאכתן מלי עובים
 לתוסלותאנים למקדש ו בית
 שמי א מחוץ ויתרום מעשר שני
 שלהם ויאכלו בירושלם בית הלל
 א יפודה ויאכלו בכל מקום ו שמעון
 בן יהודה אוב משש ו שמעון לא
 נחלקו בית שמי ובית הלל על פירות
 שלא נגמרה מלאכתן לא שפחה
 מעשר שני שלהם ויאכלו בכל מקום
 ועל מה נחלקו על פירות שנגמרה
 מלאכתן שבית שמי א מחוץ ב
 מעשר שני שלהם ויאכלו בירושלם
 בית הלל א יפודה ויאכלו בכל מקום
 והדמי נכנס וירצא וניפודה ח
 אילן שהוא עומד בפנים ומטה לחוץ
 או עומד בחוץ ומטה לפנים מכנס
 החומה ולפנים כלפנים מכנס

החומה ולחוץ כלחוץ בני הבנים
 שפיתחיהו לפנים חוללן לחוץ או
 פיתחיהו לחוץ וחוללן לפנים בית
 שמי אמרין הכל כלפנים בית הלל
 א מכנס החומה ולפנים כלפנים
 מכנס החומה ולחוץ כלחוץ ט
 הלשכות בנייתו בקדוש ופתיחות
 לחולתוכן חול ונגמרה קדוש
 בנייתו בחול ופתיחות לקדוש וכן
 קדוש ונגמרה חול בנייתו בקדוש
 ובחול פתיחות לקדוש ולחולתוכן
 ונגמרה מכנס הקדוש לקדוש
 לקדוש מכנס חול ולחול חול
 מעשר שני שני שני כנס בחול
 וניטמא בין שני טמא באבה טמאה
 בין שני טמא אבולד הטמאה בין
 מכפנים בין בחוץ בית שמי אוב
 הכל יפודה ויאכלו בפנים חוץ משניטמא
 באבה טמאה בחוץ בית הלל אוב
 הכל יפודה ויאכלו בחוץ חוץ משניטמא
 בולד הטמאה בפנים יא
 הלוקח בכסף מעשר שניטמא
 יפודה ו חודיה א יקבר אמר לו
 לוי חודיה מה אם מעשר שני
 עינמו שניטמא הרי הוא יפודה
 הלוקח בכסף מעשר שניטמא
 אינו רוצן שיפודה אמר להם לא אם
 אמדתם במעשר שני עינמו שכן

IV 1

המוליד פירות למעשה שני ממקום
 היוקר למקום החל או ממקום החל
 למקום היוקר פדוהו בשער מקומו
 המביא פירות מן הערן לעיר ברו
 מן מן המלעיר השבחה לשיני ויטות
 מביתו ב פודים מעשה שני
 בשער החל כמות שהחנות לקח
 לאכמות שהוא מזכר כמות שהחנות
 פדוהו לאכמות שהוא מעשה אין
 פודין מעשה שני אכסדה את
 שדמיו ידועין נפרס עלפי אחד
 את שאין דמיו ידועים נפרס
 עלפי אחד את שאין דמיו ידועים
 נפרס עלפי שלושה כגון היין
 שקסם ופירות שהיו קיבו ומעות
 שהחלידו ג בעלת בית או בסלע
 ואחד או בסלע בעלת בית קודם
 מפני שהוא מוסיקו חומש בעל
 הבית או בסלע ואחד או בסלע
 ואיסר שלסלע ואיסר קודם מפני
 שהוא מוסיקו על הקדן הפודו
 מעשה שני שלו מוסיקו עליו חס
 חמישייתו בין שהוא שלובין ל
 שניתו לו מענה ד מערימים
 על מעשה שני כינה או אסלכט
 ולבתו הערלים לעבדו ולשפחותו

הוא נפרסו טהור בחוק מקום
 תאמר בלקנה בכסף מעשה שאין
 נפרסו טהור בחוק מקום יב
 עבי שלקחו בכסף מעשה ומתקני
 עליו ערו ו שמעון או פדוה לקחו
 חי ושחטו וניטמא יפדו ו יוסי
 או יקבר לקחו שחוט וניטמא
 הרי הוא ספרות יג המטאיל
 קינקונו למעשה שני אפ עלפי
 גאפן לאקנה מעשה וקח לתוכן
 סתם עד שלא גאפן לאקנה מעשה
 משאגפן קנה מעשה עד שלא
 גפן עולות באחת מלאה משאגפן
 מקדישות כל שחון עד שלא גפן
 תודם מאות על הכלו משאגפן תודם
 מכל אחת ואחת יד בית שמיא
 מפניה ומענה לבית הלל או
 מפניה ואין ערך לערות במי וט
 אי מקום שדוכן להימכר סתמות
 אבל מקום שדוכן להימכר פתוחות
 לאינא הקינקן לחולין ואס רינה
 להחמיר על ענמו למכר במיתה
 יטא הקינקן לחולין ו שמעון או
 את האומר לחבירו חביתו אני
 מזכר לך חוץ מקינקו הקינקן
 לחולין פדוהו הל יד

היערים הילך אתה מעות האילנות
 לך אתה מעשר הזה אבל לא אסר
 כן לבנו ולבתו הקטנים לעבדו
 ולשפחתו הכבועים מפני שרצו
 כבוד ה' היה עומד בעדן
 ואין בידו מעות אומר לחבירו
 הפירות האלו נתונים לך מתנת
 חוזר ואוב הריהו מחולקין על
 המעות שבביתו ו משך ממנו
 מעשר בסלע לאהספיק לפירות
 עד שעמד בשתים נתן לו סלע
 ומסונו בסלע סלע של מעשר שני
 שלו משך ממנו מעשר בשתים לא
 הספיק לפירות עד שעמד בסלע
 נתן לו סלע מחולקו סלע של מעשר
 שני שלו ואם היה עסקו ארץ חתום
 מדמו ו הפחה מעשר שני לא
 ולא קרא שם ו יוסה א דור הנה
 אז ערך לפי ש היה מדבר עם
 האשה על עסקי גטו וקדושה
 גטלה גטו וקדושה ולא פירש
 ו יוסה א דור ו יהודה אז ערך
 לפי ש' ה המניח איסר ואכל עליו
 חצי הלך למקום אחר והרי הוא
 חיצא בפניו אכל עליו עוד
 איסר המניח בפניו ואכל עליו

חיצו הלך למקום אחר והרי הוא
 חיצא באיסר אכל עליו עוד פלג
 המניח איסר של מעשר שני אכל
 עליו אחד עשר איסר ואחד ואחד
 מנאה באיסר בית שמי אוב בודדי
 אחד עשר ובדמי עשרה ט
 כל המעות הנמסות הרי אלו
 חולקין אפילו דמי הקב עם הכסף
 ועם המעות מינא בתוס חרש וסמו
 עליו מעשר הרי זה מעשר י
 המניח אכל וסמו עליו קרבן ו יהודה
 אז אם היה של חרש הוא חולק ומה
 שכתבו קרבן אם היה של מתנת
 הוא קרבן ומה שכתבו חולקין א
 אמרו לו אין דין דמי אדם להיות
 כדמי חולקין בקרבן יא המניח
 כל וסמו עליו קרבן מס מעשר
 דלת דמי גטו טבלונו תרומה ל
 שבשעת סכנה הרי כתבין תרו
 תחת תרומה ו יוסה א כולם שמות
 ארץ הן אז יוסה אפילו מינא
 חבית מליאה פירות וכתב עליה
 תרומה הרי אלו חולקין שני אוב
 אשוקד היתה תרומה ופינה יב
 האומר לבנו מעשר שני בווית
 ח ומניח בווית אחרת הרי אלו

חולין הרישש מצא ומצא מתאים
 השאר חולין מאתם ומצא מתאים
 מעשר פרה הל' יב
 כרם ורבעי מעיינים אותו בקחנות
 ארמה של עזרה בחרסית ושל קנות
 בסוד מצא או שופד אם יבן שמעון
 בזמלו במיד אם בשביעותה
 הדימנים מניחין את המעות והא
 כלהלקט מזה מחולל על המעות
 האלו ב כרם ורבעי עולה לירושלם
 מהלך מס אחד לכל עד ואי הריא
 תחומה אילת מן הדרום עקרבית
 מן היצפון לוד מן המיערב חידון
 מן המזרח משדבו הפירות היתקינו
 שיהא נפרדה סמוך לחומה ותנאי
 היה הדבר אמתי שרשע יחזור
 הדבר לכמות שהיה ווסה אמת
 משחרב בית המקדש היה התנאי
 הזה ותנאי אמתי שיבנה בית
 המקדש יחזור הדבר לכמות שהיה
 ג כרם ורבעי בית שמי או ארץ
 לו חומש אין לו ביעור בית הלל
 ושל בית שמי או של פרט ושל
 עוללות העניים פודין לעצמן בית
 הלל אכלו לגת ד כינת פודין
 נטע ורבעי מניח את הסלע פי
 על ששה כמה אדם רועה לפדות לו

כסלע על מנת להוציא ויגאאות
 מבית מניח את המעות והוא כל
 הלקט מזה מחולל על המעות
 האלו מכר וכך סליבסלע ה
 ובשביעות פודהו כשוויו אם
 היה הכל מובקד אין לו אלא ל
 שבו לקיטה הפודה נטע ורבעי
 שלו מוסק עליו חמישיתו בין
 שהוא שלו ובין שנתן לו מתנה
 ו ערב חס טוב הראשון של פסח
 ושל זביעות ושל שביעות היה הדיע
 כינת היה הדיעוד נתנן תרומה
 ותרומת מעשר לבעליה ומעשר
 ראשון לבעליו ומעשר עני לבעליו
 ומעשר שני והביכורין מתבערין
 בכל מקום ד שמעון א הביכורין
 נתנן לכהנים בתרומה הבשיל
 בית שמי או ערץ לבעד בית הלל
 א הדי הוא כמבוע ד מי שהיו
 לפירות בזמן הזה והגיעו שעת
 הביעור בית שמי או ערץ לחלץ
 על הכסף בית הלל או אחר שהן
 כסף אחר שהן פירות ח אמר
 הנה בראשונה היו שולחים אעל
 בעלי בתים שבמדינות מהרזוחקין
 את פירותיכם עד שלא תגיע שעת
 הביעור עד שבאר עקידה ולינד

כל הפירות שלא באו לעונת המע
 המעשרות פטורין מן הביעור
 ע מי שהיו פיתיו רחוקים ממנו
 ועריך לקראות להם שם מעשר
 מן גמליה והזקנים שהיו באים
 בספינה ארבן גמליה עישו שני
 עתה למד נתון להושע ומקומו
 מוסבר לו עישו אחר שני עתה
 למד נתון לעקובה שיזכה בול
 לעניים ומקומו מוסבר לו אפי' הושע
 עישו שני עתה למד נתון אלש
 בן עוריה ומקומו מוסבר לו ונתן
 ותקבלו זה מזה שברו במטה
 ביום טוב היו מתחזקים ביעור
 הוודרי ביעותי הקדש מן הבית
 זה מעשר שני ונתעבדו נתנו
 ללו זה מעשר לוי וגם נתנו זה
 תרומת מעשר לגר ליתום ולאלמנה
 זה מעשר עני הלקט והשכחה
 והפיאה אף עלפי שאינן מעבדין
 את הוודרי מן הבית זה חלה
 יא כל מינות אשר יותנו
 הוא אם הקדים מעשר שני לראשון
 אינו יכול להתחדות לא עבדתי
 מיצו חתך לא היפר שתי מימין
 על שאינו מיט לא מן התלוש על
 וכן המחובר על התלוש לא מן החודש

על הישן ולא מן הישן על החודש ולא
 שכחתי לא שכחתי מלכרך ולהחבי
 שכן עליו יב לא אכלתי באורי
 ממנו הוא אם אכלו באמנה אינו יכול
 להיות חדות לא ביעותי בטמא הוא
 אם היפר שני בטמא הוא אינו יכול
 להתחדות ולא נתתי ממנו למת ולא
 לקחתי ממנו צדק ותברכים למד
 ולא נתתי לאוננים אחרים שמעתי
 בקול לי אהיי הבאתי לבית הבחירה
 עשיתי ככל אשר צויתני שמחתי
 שמחתי בו יג השקיפה ממעון
 קדשך מן השמים עשירימה שגורתי
 עלינו את אמתה עשה מה שהבטחת
 השקיפה ממעון קדשך מן השמים
 וברך את עמך את ישראל בבנים ובבנות
 ואת הארמה אשר נתת לנו בטל
 ובמטר וכל דות בהמה אשר נשבעת
 לאבותינו ארץ ונתת לנו חלב ודבש כד
 שתיתן טעם בפירות יד מן
 אמרו ישראל ומיזרים מזרעים אבל
 לא גרים ולא עבדים משחזרים
 שאין להם חלק בארץ ר מאיר צו
 את לא כהנים ולוים שלא נטלו חלק
 בארץ ר יוסה או יש לחן ערי מגיש
 יו וחט כחן גול העבד הודית
 המעשר אתה הוא ביטל את המעודך

כ"ג

כ"ג

והתבואה שלא הביאה שליש ו
 אלעזר או תבואה שלא הביאה שליש
 פטורה מן החלה ו אם חייבין
 במעשרות ופטורין מן החלה האחר
 והרשות הפרזן והטמשים והס'
 והמפגזין והדוב שנים והאיסקריטס
 חלות מסות והמדומע פטורין מן
 החלה ה עיסה שתחילתה ספוגים
 וסופתם ספוגים ותחילתה ספוגים
 וסופת עיסה חייבת בחלה וכן
 הקמח אה חייבות ו המעיסה
 בית שמי פטורין בבית הלל מחייבין
 החליט בית שמי מחייבין בית
 הלל פטורין חלות תורה דקיקי
 נזיר עשאן לעימן פטור למכור
 בשוק חייב ו נחתום שעשה
 סאור לחלק חייב בחלה ונשים ע'
 שנתנו לנחתום לגשות להם סאור
 אם אין בשל אחת מהן כשיעור
 פטורה מן החלה ה עיסת הכלבים
 בזמן שהרועים אוכלים ממנה חייבת
 בחלה ומעובים בה ומשתתפין בה
 ומברכין עליה ומזמנין עליה ומעט
 ביום טוב ויוציאה אדם ידי חובתו
 בפסח אם אין הרועים אוכלין ממנה
 אינה חייבת בחלה ואין משתתפין

ואת הקפין עד ימיו היה הפטוש
 מכה בידו ובנימו אין אדם ירין
 לשאול על הרמיה
 חסל מעשר שיני'
 חלה פירק א
 המשה וברים חייבין בחלה החיטין
 והשעורים והבסמים ושבלת שועל
 לשיפון הרי אלו חייבין בחלה ומיין
 ומיין טרפין והעם והראסורין
 בחדש מלפני הפסח ומלקיטו כ
 מלפני העומר אם השרישו קודם
 לעומר העומר מתדסן ואם לאו
 אסורין עד שיבואה העומר הבא
 ב האוכל מהן כזית מים בפסח
 יצאו ידי חובתו כזית חמין חייב
 בהיפרת ניתעוב אחד מהן בכל
 המינים הרי זה עובר בפסח הטרד
 מן הפת ומן התבואה אסור בהן
 רב ומאיר וחכב או הטרד מן הדג
 אינו אסור אלא מהן וחייבין בחלה
 במעשרות ג אלו חייבין בחלה
 ופטורין מן המעשרות הלך ט
 וה שכחה והפיאה וההבקר ומעשו
 ראשון שמיטלה תרומתו ומעשו
 שני הקדש שמיטלו מתוך העומר

בטורה יעשינה קבים ואל יעשינה
 בטומאה ו עקובה או יעשינה
 בטמאה לא יעשינה קבים שכשם
 שהיא קודא לטהרה כך הוא קודא
 לטמאה לון קודא חלה לון קודא
 חלה בשכ ולון קודא חלה בשכ
 קבים אין בהם חלק לשם ו
 העושה עשתו קבים ונגעו בה
 פטורים מן החלה עד שישבו ו
 אלעזר או אהרונה ונתן לסל
 הסל מעטפו לחלה ה הכפרים
 חלתו קמחו אינה חלה וכל בר כהן
 העיסה ענימה חייבת בחלה והקמח
 אם ישבו כשיעור חייב בחלה
 ואסורה לורים רבו ו ידושע אמרו
 לו מעשה וקפשה וקן ור זכ להו
 אה הוא קילקל לעצמו ותיקן לאחרים
 ו חמשת רבעים קמח חייבין
 בחלה הן ושאתן ומורסן חמשת
 רבעים חייבין נטל מורסן מתוכן
 וחזר לתוכן הרי אלו פטורים ו
 שיעור החלה אחד מעשרים וארבעה
 העושה עיסה לעצמו העושה משתה
 לבנו אחד מעשרים וארבעה מחטם
 שהיא עושה למכור בשוק וכן האשה
 שהיא עושה למכור בשוק אחד

בה ואין מברסן עליה ואין מומצן
 עליה ואינה נעשת ביום טוב ואין
 אדם ויטאנה חי וחסד וכפסח
 בין כך ובין כך מטמא טומאת
 אכלין ט החלה והתירומה
 חייבין עליון מיתה והחט שר
 ואסורין לורים והן נכסי כהן
 ועלן באחד ומאה וטעמים
 רחיצת ידיים והעוב שמשואתן
 נטלים מן הטוהר על הטמא
 אלא מן המוקד ומן הדבר הגמור
 האומר כל גרמי תרומה וכל עיסתי
 חלה לא אמר כלום עד שישיר
 מקמת פירב הל ט
 פירות חייב לארץ שניכנסו לארץ
 חייבין בחלה יטאו מיכן לשם ו
 אלוה מוחיב ו עקבה פטור
 עפר חוינה לארץ שבא בספינה
 לארץ חייב במעשרות ובשביעית
 זכר יהודה אמת בומן שהספינה
 גרשת עיסה שני לרשה במי פירות
 חייבת בחלה ותאכלת בידיים ט
 מוסאבות ג האשה יושבת
 וקוטה חלנה ערומה נפגי שהיא
 יכולה לכסות ענימה אבל לא האיש
 מי שאינו יכול לעשות עיסתו

מעיסה שלא הורמה חלתה ונתן
 לתוך עיסה שהורמה חלתה אם
 יש לו פרנסה ממקום אחר מוציא
 לפי חשבון ואם לאו מוציא חלה
 אחת על הכל מוציא בו ויתן מסיק
 שנית ערבו עם ויתן בקוק ערבו
 בער שנית ערבו עם ערבי עוללות
 אם יש לו פרנסה ממקום אחר מ
 מוציא לפי חשבון ואם לאו מוציא
 תרומה ותרומת מעשר על הכל
 והשאר המעשר ומעשר שינו
 לפי חשבון ט הנותל סאור
 מעיסת חיטים ונתן לתוך עיסת
 האורז אם יש בה טעם רגן חיבת
 בחלה ואם לאו פטורה אם כן למה
 אמרו הטבל אוסר כל שהוא מין
 במינו שלא במינו במתן טעם
 פ ד הל ט

שתי נשים שעשו שני קבין ונגעו
 זה בזה אפילו הן ממין אחד פטורין
 בזמן שהן של אשה אחת מין ב
 במינו חייב ושלם במינו פטור ב
 אי זה הוא מין במינו החיטים אין
 מייצרות עם הכל אלא עם הכ
 הכוסמים השעורים מייצרות
 עם הכל חוץ מן החיטים ויוחנן

בן נרי א שאר המינים מייצרותין
 זה עם זה ב שני קבין וקב אחד
 וקב תרומה באומרו אין מייצרות
 דבר שמיטלה חלות באומרו ויש
 שכתב נתינים בחלה ג קב חרש
 וקב יושן שנישכו זה בזה וישמע
 א וטו ל מן האומרו חכם אוסרין
 המטל חלה מן הקב ויש קשר או
 חלה וחכם אין איתו חלה ד שני
 קבין שמיטלה חלתן שלם בפני
 עיניו ולה בפני עיניו חזר ומשא
 עיסה אחת ו שקיבה פטר חכם
 מחייבין ממנו חומר קלוה ה
 נטל ארס כדי חלה מעיסה שלא
 הורמה חלתה לעשותה בטורה
 להיות מפריש עליה חוץ חלות
 דמי ער שתיסרו שחלתה דמי ב
 מיטלה מן השאר על הטמא משל
 מן המוקד ו ישרה שהיו אריות
 לגוים בסוריה ו אלעזר מחייב פי
 פירותיהם במעשרות ובשביעית
 רבן גמליה פטר רבן גמליה א שתי
 חלות בסוריה ו אלעזר יו חלה אחת
 אחוז קולו של רבן גמליה מקולו של
 אלעזר חזרו לטהר בדברי רבן גמליה
 בשתי דרכים ו רבן גמליה א

בכוהן יין ושמן וקבלו ממנו אה
 הוא העלה בניו ובני ביתו לעשות
 פסח קטן בידו והחוויהו שלא
 וקבע הדבר חובה אריסטון הביא
 בכוהן מאפמיאוקיבלו ממנו טפח
 שאמר הקדושה בסוד היה כקדושה
 בפרווד שבירושלים י עשרים
 וארבע מתנות ניתנו לכהנים עשר
 במקדש וארבע בירושלים ועשר
 בגבולים אלו עשר שבמקדש חטאת
 וחטאת הערת ואשם חודי ואשם
 מלוי וחבוי שלמי עבוד ולוה שמן
 שלמי ער עומות העומר ושתי
 הלחם ולחם הפנים ושתי מנחות
 יד אלו ארבע שבירושלים הנכרות
 חביבורים חמורים מתכיה ואיל
 כיר ועירות הקדשים יה אלו
 עשר שבגבולים תרומה ותרומת מעשר
 חלה וראשית הגז והמתנות ופירות
 הבן ופירות פטר חמור ושדה אחוזה
 ושדה חרמים וגולה כל כהן שאין
 בקי בהן אין ניתנו לו מתנה

חסל מסכתא
 חלה פי' ד
 עולה פירקא חזא

שלוש ארצות לחלה ארץ ישראל עד
 גב חלה אחת מגוב עד הגדה עד
 ארבע שתי חלות אחת לאור ואחרת
 לבתן שלאור ושלש שיעור ושלכות
 אין לה שיעור מחסור מאמנה ולפנים
 שתי חלות אחת לאור ואחת לבתן של
 שלאור אין לה שיעור ושלכות ושלש
 שיעור וטבליים אוכלה ויוסה או
 אינו עדין טבילה ח ואסורה לגבי
 ולחכות ולמידות ולמדות טבלת עם
 הר עלה שלכות וניתנת לכלכות ט
 אלו ניתנו לכלכות החרמים הנכרות
 ופירות הבן ופירות פטר חמור וחזק
 חלומים והקדושה וראשית הגז ושמן
 שריפה קדושי המזבח המקדש וה
 חביבורים ויחודה אסור בבכורים
 כד שביתרומה רעקיה מתיר חול
 אסורין י נתי איש תקדש ה
 הביא חלות מביתו ולא קבלו ממנו
 אנשי אלכסנדריה ולא קבלו מחן
 אנשי הר ערבים הביאו ביבוריהם
 קדש לענית ולא קבלו מחן מפני
 שהכתוב שבערה וחג הקדש ביטור
 מעשיך אשר תורע בשדה יב
 ב ארטיס העלה סבות מבבל ולא
 קבלו ממנו יוסת הכהן הביא

והי

מסכתא

הטעם לסיני ולקח את פטור מן
העולה כי יוסף או אפילו אחר
הפנימי למאכל והוא יצוץ למת
הפנימי חייב והחייצוץ פטור ב
עת שבאו אבותינו לארץ ושיעור
נטוע פטור נטעו את עלפי שלא
כיבשו חייב הנוטע לבנים חייב
ו הוחזק פטור הנוטע בדשורת
הדברים עברי שנטע הנוטע שנטע
הנוטע נכס פיסה והעולה מאלו חייב
בעולה ג אילן שנתקדו הסלע
עמו שטפו עמו והסלע עמו אם
יכול להיות פטור ואם לאו חייב
נתקדו הסלע מיניו או שומעו עמו
המחוייב או שומעו עמו ונשארו
ועשאו כעפר אם יכול להיות פטור
ואם לאו חייב ו אילן שנתקדו
תשתמידו שורש פטור כמה הוא
בשורש רבן שמעון בן גמליה אמר
משם ו לעד בן יהודה כמחט שלם
שלמיתון ה אילן שנתקדו וכו'
בריכה והוא חייב ממה חזקה זקנה
להיות כבריכה היבירה שנה אחר
שנה תיפסקה מזה משעה שתפסקה
סיפוק בפנים סיפוק על סיפוק את על

כיקום
שנתקדו
שנתקדו

ד יוסף
אם
בגבולן לקוח

אסור

א"ט
בריכה

פי שהיבירה בארץ מותר ומאחר א
נקום שכחה רע אסור בריכה שנתקדו
היא מלאה פירות אסור הוסקו בשבת
אסור ו נטיעה של עולה ושל לא
הכרם שניתעדים בני עמות הריון
לא מלקוט ואם לקט יעלה באחוזים
ומאותם תלמד שלא יתבונן ללקוט
ועלה באחוז ונאמרים ו העלים
הולבין מתפנים וסמור מתקין
בעולה בריעי ופטור ואסור קב
באשורה ויוסם או הסמור אסור
מפני שהוא פרי ו איעד או המעמד
בסוף העולה אסור אפי' יחושע
שמעתי בפיו שהמעמד בשדה
העלים בשדה העקרים מותר בשדה
הפנים אסור מפני שהזכרין ה
ענקות ומהו חזקנים וחוגים והמזד
שלהם קליפי רמותם והנו של קליפי
אנשים והבלענים אסורים בעולה
ובאשורה ובנוי מתקין בריעי ה
הטבילות כולם אסורות ט ו יוסם
א מטעים יחור של עולה ואין מטעים
אנו של עולה מפני שהוא פרי ואין
מרכיבין בספונות של עולה
פי ב ה ל ט
הטרומה והטרומה מעשר והטרומה

ואמר

בית שמי א שאלתי את שמי נתן
 ואמר לעולם אינו מטבא עד שאל
 בו בביעה ו ולמה אמרו להמחמיץ
 המטבא מדמע מין במים להחמיר
 להקל מין בשאית מין מין שאור
 שלחמים שנפל לתוך עיסת חייטים
 וישובו כרי לחמץ בין שיטבו להע
 לעלות באחד ומאה בין שאין בו
 לעלות באחר ומאה אסור איתבו
 לעלות באחד ומאה בין שיטבו כרי
 לחמץ בין שאין בו כרי לחמץ אסור
 להקל ולהחמיר מין בשאינו
 מין כריצו גריסין שניתב שלו עם
 עד שים ויש בהן בנותן טעם בין
 שיטבו להעלות באחד ומאה בין
 שאין בהן לעלות באחד ומאה אסור
 אין בהן בנותן טעם בין שיטבו בהן
 לעלות באחד ומאה בין שאין בהן
 לעלות באחר ומאה מותר ח סאור
 שלחמין שנפל לתוך עיסת חמין
 וישובו כרי לחמץ ואחר כך נפלאו
 שלחמים או סאור שלכלאי חכמים
 אכויטבו כרי לחמץ אסור ט
 סאור שלחמין שנפלתן עיסתן
 וחייטת ואחר כך נפלאו של
 תרומה או סאור שלכלאי חכמים

מעשה שלחמי החלה והביכורים
 עליהם באחד ומאה ומיניטבין זה
 עם זה ואינו עריך להרים העולה
 וכלאי חכמים עליהם באחד ומאה
 ומיניטבין זה עם זה ועריך להרים
 ויטעון א אינו מיניטבין וליקח
 א מיניטבין בנותן טעם אבל לא
 לסי ב התרומה מעלה את העולה
 והעולה את התרומה כיון סאה
 תרומה שנפלה לסאה ואחר כך נפלה
 שלישת קבים עולה או שלשת קבים
 שלכלאי חכמים וזה היא שהתרומה
 מעלה אתה עולה והעולה את
 התרומה ג העולה מעלה את
 הכלאים והכלאים מעלין את העור
 העולה אתה עולה כיון סאה עולה
 שנפלה ליאומים ואחר כך נפלה סאה
 ועוד עולה או סאור ועוד שלכלאי
 חכמים זו היא שהעור מעלה את
 הכלאים והכלאים את העולה והעולה
 את העור ו כל הממחמיר
 המטבא מדמע בתרומה בעולה
 וכלאי חכמים אוסר בית שמי א
 את מטבא בית הלל לא לעולם אינו
 מטבא עד שאלו בו בביעה ו
 דוסמי אישכפר תרומה היה מטבא

לו חבילי תלתן שלכילאי הכנס חלקו
 נתבערו באחרים כולם ירלקו וצד
 ו מאיר חכמ אומיעלו באחד ומאותם
 ו שהיה ל מאיר א את שדוכו
 להימנות מקד שחכמ א אינו מקדש
 אלא ששה דברים י עקבה א שבעה
 ח אלו הן אגורי פוך רימון בן
 חביות סתומות וחולפות תרדים וק
 וקולטי אכרוב חלעת חוננית ר עקבה
 א אן חכמות של בעל הבית הראוי
 לעזרה עזרה ולכלאי הכנס כלאי
 הכנס ט נתפצעו האגורים נתפחו
 ודיומנים נתפתחו החביות נתחתנו
 חדילועים נתפרסו ככרות ועלו ב
 באחד ומאותם י ספק העזרה
 בארץ ישראל אסור ובסוריה מותר
 ובטעם לארץ יחד ולקחו בלבד שלא
 מאנו לוקט בדם נטוע יקדוק
 נמכר חרוב לונארץ ישראל אסור
 ובסוריה מותר ובטעם לארץ יחד
 ולוקט בלבד שלא לוקט ביד החוש
 אסור מן המורה בכל מקום והעזרה
 הלכה והכלאים מדיברי סופרים

חסלת מסכתא עזרה
 פ"ג
 ביכורים פ"קא א

יש מביאים ביכורים וקורח מביאים
 ולא קורח ויש שאינם מביאים אלו
 שאינם מביאים הנוטע לתוך שלו
 והבירך לתוך של חיד או לתוך פ
 של רבים המבירך מתוך של חיד
 או מתוך של רבים לתוך שלו הטעם
 בתוך שלו והבירך לתוך שלו ודרך
 החיד ודרך הרבים באמצע הדי
 וה אינו מביא י יהודה א בחד
 מביא ב מאי וה טעם אינו
 מביא משם שנ ראשית ביכורי
 ארמית עד שיהא כל הגזולים
 מארמית הארמים והחכרות
 והסיקריקין והגזולין אין מביאים
 מאותו הטעם משם שנ ראשית
 ביכורי ארמית וביא ג אין מביאין
 ביכורים חוץ משבעת המינים ולא
 מן התמרים שבהרים ולא מן הפירות
 שבעמקים ולא מותי שמן שאינם
 מן המצבחר אין מביאים ביכורים
 קודם לעצרת אנשי הד עבועים
 הביאו ביכוריהם קודם לעצרת
 ולא קיבלו מהן מפני הכתוב שבתורה
 וחג הקציר ביכורי מעשרך אשר
 תורע בשדה ד אלו מביאים
 ולא קורין הע מביא ואינו קורא
 שאינו יכול למד אשר נשבע לו
 אדינא לאבותינו לתת לנו ואם הייתה

11

2

3

4

שנתמלאו מביא אחרים כחיה
 ואינו קורא והשנים אקחויבין
 עליון חומש נטמא בעתה טפס
 ואינו קורא ט מנין שהיא
 חייב באחריותו עד שיביא לקד
 הבית שנראשית בכורי ארמתו
 הביא ביתו יידיך מלפני שהוא
 באחריותו עד שיביא לקד הבית
 והוא שביא ממין אחד וקרא אחור
 והביא ממין אחד הרי זה אינו קורא
 ואלו הביאין וקראין מן העצות
 ועד הנה ששבעת המינים הנפירות
 שבהם והתמידים שבמקום ומוקד
 טמן ומעבר לידן ויסה הגליל
 א אין מביאין ביכורים מעבר לידן
 שאינו ארץ זבת חלב ודבש יא
 הקדשה שלמה אילנות מטן שלוחו
 מביא וקורא ו מאמר אינו אפילו שנים
 קנה איין וקדשו מביא וקורא ו
 והנהו אינו אפילו ארסימות החסרות
 מביאין וקורין פרב הל וא
 התרומה חוביכורין חייבין עליון
 מיתה חומש ואסורין למים ומן
 ככסי כהן ועליון באחריותו וטענים
 רחיצת מים והעוב ששט הרי אלו
 בתרומה ובבכורים מה שאין בניעש
 ב יש בניעש ובביכורים מיד
 שאין בתרומה שהמניעש חוביכורין

אמו מיל מביא וקורא כשהוא
 מתפלל בינו לבין עצמו אומר
 אלהי אבות ישראל כשהוא בבית
 הכנסת או אלהי אבותיכם אם היה
 אמו מישראל או אלהי אבותינו
 ה ר אלו עור בו ועקבא האשה
 בתרים לא תישא לכהונה עד
 שהיא אימה מישראל אחד גרים
 אחד עבדים משומרים אפילו
 עד עשרה דורות עד שהיא אינו
 מישראל האפיטרופוס חוקד
 והשלחמה אשה והטקטוס
 והאסדרגוס מביאין ולא קורין
 שאין כהן ילוף אשר נתחלה
 לו הקדשה שתי אילנות
 בתוך שלחמיו מביא ואינו קורא
 ו יהודה או מביא וקורא יבש
 המניין נקנין האילן מביא ואינו
 קורא ו יהודה מביא וקורא
 מהחג ועד חנוכה מביא ואינו
 קורא ו יהודה בן בתיה או מביא
 וקורא ו הפריש את בכורו
 ומכר את שדהו מביא ואינו קורא
 השני מאותו המין אוננו ג
 מביא ממין אחד מביא וקורא
 ו יהודה או אף מאותו המין מביא
 וקורא ו הפריש את בכורו
 במוקד ניבחו וניבבו אביו או

מאמר

מאמר
מין

טענין

לקטתו עשור ודריבן גילוי
 ואליעור א שנה לאין כל דבר
 ו דם מה לב שנים שנה לם
 בהמה להכשיר את העם ודם
 השרץ אין חייבים עליו ה פו
 ושב שתי דרכים שנה לחיה
 ובהמה ויש בו דרכים שנה לבהמה
 ויש בו דרכים שנה לחיה ולבהמה
 ויש בו שאינו שנה לא לחיה ולא
 לבהמה ט כיצד שנה לחיה
 רמז טעון כיסוי כסם החייד
 אין שחטין אותו ביום טב ואם
 שחטו אין מכסין אותו וחלבו
 מעט אטומאט בעלה בחייד
 וטמאתו ספק ואין פורץ בו פער
 חמור י כיצד שנה לבהמה
 חלבו אסור כחלב בהמה אין חייבין
 עליו בדת ואינו נקח בכסף מעשר
 כליאכל בירושלם וחייב בדויע
 ובלחיים ובקמח ואלער פוטר
 שהמוניא מחבדו עליו הראיה
 יא כיצד אינו שנה לאלהיה
 ולא לבהמה אסור משום כלאים
 עם החיה ועם הבהמה הכותב חייב
 חיותו ובהמתו לבטל לא כותב את
 הכוז אם אמר הרי אני טיי שנה
 חיה ובהמה ושאר כל דרכי שנים
 לחיה ולבהמה וטעון שחיתתו בזה

טעון הבאת מקום וטעונים וידו
 ואסורין לאנון ו שמעון ממד וח
 חייבין בביעה ו שמעון פוטר
 ואסורין כל שהן לאכל בהמה
 וצדקה קן אסורין מלאכל בהמה
 את לחיים אכל בהמה ו שמעון
 מתיר הרי אלו במעשר ובצבורים
 מה שאין בתרומה ג ושמעון
 ושמעון מה שאין בצבורים שנה
 שהתרומה והמעשר אסורין את
 הערן ויש להם שיעור ומהגון ב
 בכל הפירות בפני הבית ושל אפני
 הבית ובאריסים ובחבורות ובס
 ובסיקריקון ובגורן הרי אלו ב
 בתרומה ובמעשר מה שאין בצבורים
 ו יש בצבורים מה שאין בתרומה
 ובמעשר שהצבורים נקנים כג
 במחזור לקרקע ועושה און כל
 שדיוו ביבתיך באחריתן וטענים
 קרבן ושיח והנפחה ולינה ה
 מדינת מעשר שנה לביבדים
 בשתי דרכים ולתרומה בשתי דרכים
 נישלחמן הטעור עלה טמא ושל
 מן המיסקין בצבורים ואסורת את
 הערן ויש להן בתרומה ו
 אתרוג שנה לאין בשלשה דרכים
 ולרוב בנד אחד שנה לאין בעולה
 ודביעות ושבועית ולרוב שבועית

אין

אין

וכו ומטמא משם גבילה ומשם
אמר מן החי כוה וכוה
פר ג הל לא

מיני מפרשים את הביכורים
יחד אדם לתוך שדהו ודואה תאמה
שבכורה אשכול שבכר רמון
שבכר וקושן בגמרא אומרים אלו
בכורים שמעון אהרן עלפיכן
חודר קרא אותם בכורים מאחר
שגילשו מן הקרקע ב מיני
מעלין את הביכורים בלהעמידות
שמעמד מיתכנסות לעירו של
שלמעמד ולנים ברחוב שלעיר
לא היו נכנסים לבתים ולמשכים
הנה הממונה או קומי ובעלה עיון
אלו היינו ג הקרובים
מביאים תאינים וענבים הדוחקים
מביאין גרורות ועימוקים וה
והשור הולך עימהן וקדוה מעופות
והבעטרה שלנית בראשו והחליל
מכה לפניהם עד שמגיעין קרוב
לירושלם הגיע קרוב לירושלם
שלחו לפניהם ועטרו את ביכוריהם
הפחות והסגנים והגזברים ויסאן
לקראתם לפי כבוד הנכנסים היו
יסאן כל בעלי אמונות שבירושלם
עומדים בפניהם ושואלים בשלום
אחינו אנשי מקום פלוגת באתם

III

2

3

בשלות ד החליל מכה לפניהם עד
שמגיעין להר הבית אפילו אגריפס
המלך נטל את הסל על כתפו

הגש
הביר

היגיע
לגובה

וכנס עד שהוא מגיע לעדה וחסד
הלוים בשיר ארומק לוי וילתני
לא שמחת אפילו הגזלות שע
גבי הסלים היו עולות ושברין נ
נתנים לכהנים ה עוריהו
הסל על כתפו וקרא מהגדת היום
לוי אהן עד שהוא אמר את כל
הפרשה והיה אעד ארמי אבד
אבי הגע לארמי אבד אבי מרוד
את הסל מכתפו ואוחז בשפתותיו
וכהן מניח את ידו תחתו ומניפו
וקרא מארמי אבד אבי עד שהוא
גומר את כל הפרשה הניחו ביני
המזבח והשחזוה ויניא ו בראשונה
כל מי שהוא יודע לקרות קרא וכל מי
שאינו יודע לקרות מקרין אותו עומע
מלהביא היתקינו שיהוא מקרין את
מי שהוא יודע ואת מי שאינו יודע
ו העשירים מביאים את ביכוריהם
בקלות של בסתר ושל הגב והעניים
מביאין אותן בסל גמרים שלעורה
קלפה הסלים והביכורים נתנים לכהנים
ו שמעון בן גנס א מעטרים את
הביכורים חוץ משבעת הקמיתים ד
עריבא אום אין מעטרים את הביכורים

אלא משביתת המינים טו שמעון
 אז שלוש מדות צביבורים הביבורים
 ותוספת הביבורים ועיטור הביבורים
 מין בשאינו מינו תוספת הביבורים
 מין במינו ותוספת הביבורים תאכל
 בטורה ופטורה מן הדמיי ועיטור
 הביבורים חייב בדמיי יא אמתי
 אמרו תוספת הביבורים צביבורים
 בזמן שהיא באה מן הארץ ואם
 אינה באה מן הארץ אינה צביבורים
 ולמה אמרו הביבורין נכסי כהן
 שהיא קונה מהן עבדים וקרקעות
 ובהמה טמאה ובעל חוב גטלן וכוונת
 והאשה נכנסתה וספר תורה ר
 יהודה אומ' אין מתנין אותן אלא
 לתרי בעוהו וחכמים אומ' מתנים
 אותן לאנשי משמר והן מחלקים
 ביניהן בקודש המקדש
 פ ד הל יא
 אנדרגנים ישבו ורכים שוה לאנשים
 וישבו ורכים שהיא שוה לנשים
 וישבו ורכים שהיא שוה לאנשים
 ולנשים ויש שאינו שוה לאנשים
 ולאנשים ב בינך שוה לאנשים
 מיטמא אצלן כאנשים וקק ליבות
 כאנשים והעטות ומסתפר כאנשים
 ותשא אגל לא נישא כאנשים וחייב
 בכל מעות האמורות בטורה כאנשים

ועיטור
 הביבורים
 יא אמתי

ב בינך שוה לנשים מיטמא
 כאודם בנשים ואינו מתוודע עם
 האנשים בנשים ואינו עובר לא על
 בלהקיה ולא על בלתי שוחת ולא על
 בלתי טמא למייתים בנשים ופסול
 מן העיירות בנשים ואינו נעיל
 בעבירה בנשים ונפסל מן הכהונה
 בנשים ד בינך שוה לאנשים
 ולנשים חייבים על מכתו ועל קוללתו
 כאנשים ובנשים וישבת עליו על
 ים טוהר כאנשים ובנשים וחולק
 בקודש הגבול כאנשים ובנשים
 וחולק בקודש קדשים כאנשים
 ובנשים ונוח בגבול הנחלות כאנ
 כאנשים ובנשים ואם אמר הריני
 נזיר שוה איש ואשה הרי זה נזיר
 ה בינך אינו שוה לאנשים
 ולאנשים אין חייבין לא על מכתו
 ולא על קוללתו לא כאנשים ולא
 בנשים ואינו נעדר לא כאנשים
 ולא כאנשים ואם אמר הריני נזיר
 שאין זה לא איש ולא אשה הרי זה
 אינו נזיר ד מאמר אומ' אנדרגנים
 בדייה בפני עצמו הוא ולא יכלו
 חכם להכריז עליו אם איש הוא
 ואם אשה הרי אואם אשה היא אבל
 טומטום אינו כן פעמים שהוא
 איש ופעמים שהוא אשה חסל

